

ACTA POLITOLOGICA

www.acpo.cz

INTERNETOVÝ RECENZOVANÝ ČASOPIS

2010 | Vol. 2 | No. 2 | ISSN 1803-8220

KRIVÝ, Vladimír. (2010). Elektronická databáza volebných výsledkov parlamentných volieb 1929-2006 za všetky obce Slovenska. *Acta Politologica*, Vol. 2, No. 2, s. 205-246. ISSN 1803-8220.

Tento článok podléhá autorským právam, kopírování a využívání jeho obsahu bez řádného odkazování na něj je považováno za plagiátorství a podléhá sankcím dle platné legislativy.

Internetový recenzovaný časopis vydává Univerzita Karlova v Praze,
Katedra politologie Institutu politologických studií Fakulty sociálních věd.

Acta Politologica | Katedra politologie | Institut politologických studií | Fakulta sociálních věd |

Univerzita Karlova v Praze | U Kříže 8 | 158 00 Praha 5 – Jinonice

www.acpo.cz | acpo@fsv.cuni.cz | +420 251 080 214

Databáza volebných výsledkov parlamentných volieb 1929 – 2006 za všetky obce Slovenska

Vladimír Krivý¹

Na prelome marca a apríla 2010 bola dokončená a vzápätí sprístupnená verejnosti unikátna elektronická databáza. Sú v nej uložené výsledky slobodných volieb v období 1929-2006 za všetky obce Slovenska.

Pre každú obec a každé voľby sú to najmä počty hlasov, ktoré získali všetky jednotlivé kandidujúce politické strany.

Databáza bola vytvorená z printových údajov nájdených v Národnom archivu ČR za voľby v rokoch 1929 a 1935 (do Poslaneckej snemovne NZ), 1946 (do Ústavodarného zhromaždenia), z elektronických údajov Štatistického úradu SR za voľby 1990 a 1992 (do Slovenskej národnej rady), 1994 – 2006 (do Národnej rady SR), ako aj z cenзовých štatistických zisťovaní z rokov 1930, 1991 a 2001 (išlo o celkové počty obyvateľov v obciach a o počty obyvateľov podľa národnosti a vierovyznania).

Autor dlhé roky uskutočňuje analýzy volebného správania najmä na základe volebných štatistík za obce, už skôr si tak vytvoril nezverejnenú databázu pre voľby po roku 1989. Z historických údajov z obdobia I. ČSR sa na viac rokov podarilo v 90. rokoch nájsť výsledky na úrovni okresov, z analýzy potom vystúpil fenomén tzv. územno-voličského dedičstva Hlinkovej slovenskej ľudovej strany. Prelomovým potom bolo objavenie historických volebných výsledkov (1929, 1935, 1946) za všetky obce Československa, z ktorých sa autor sústredil na slovenskú časť. Tak vznikla možnosť „veľkej databázy“, ktorá by obsiahla vybrané údaje za všetky obce Slovenska v oblúku predbežne takmer 80 rokov a s pravdepodobným rozširovaním o výsledky najnovších volieb a tým aj predlžovaním časového oblúka.

Pre ustanovovanie volených orgánov sú bezprostredne rozhodujúce počty získaných mandátov, ktoré politické strany vo voľbách získavajú. V prípade databázy však nejde o mandáty, ale o počty získaných hlasov. Nie iba pre politických sociológov a historikov, ale tiež pre politológov môže byť zaujímavé zakotvenie voličskej podpory jednotlivým politickým stranám v tom-ktorom prostredí a období, ako aj sociálne štiepenia.

---

¹ PhDr. Vladimír Krivý, CSc. je autorom databázy. Pracuje na Sociologickom ústave SAV v Bratislave ako samostatný vedecký pracovník. E-mail: vladimir.krivy@savba.sk.

Databáza môže napomáhať obnoviť našu historickú pamäť, a to v niekoľkých smeroch. Prehľadne spája už samotné obce „pred“ a „po“ veľkom povojnovom premenovávaní. Umožňuje analyzovať demografický vývin, ako aj vývin sociálnej skladby obyvateľstva každej obce, zmeny či trvanie skladby podľa národností a vierovyznania. „Na dlani“ ponúka k nedávnym volebným výsledkom pre každú obec aj neznáme, zabudnuté, stratené, „nejestvujúce“ staršie výsledky. Hoci historické politické strany na Slovensku takmer neexistujú a priame porovnania podpory tej istej strany v rôznych obdobiach tak neprichádzajú do úvahy, možno analyzovať (a odteraz aj na úrovni obcí) niektoré všeobecnejšie hodnotové kontinuity alebo zmeny. Toto sa dá robiť celoslovensky, regionálne či hoci len za vybrané jednotlivé obce. Vybrať si niektorú obec do svojho zorného poľa môže nielen historik, sociológ či politológ. Aj hociktorý 50-ročný starosta môže uverejniť na stránke obce ako tam ľudia volili 30 rokov predtým, než sa on narodil. Dajú sa však podrobne rozobrať aj len vybrané staršie voľby, keďže tie boli dosiaľ analyzované viacmenej iba na celoslovenskej úrovni. Konečne, vedľajším výsledkom vytvorenia databázy je identifikovanie niektorých menších chýb v oficiálnych štatistických údajoch týkajúcich sa skoršieho skúmaného obdobia.

Prístupnosť

Autor sa rozhodol databázu sprístupniť verejnosti. Vyššie načrtnuté možnosti sa tak otvárajú mnohým výskumníkom. Taktiež bude odteraz možné ľahšie kontrolovať akékoľvek (v minulosti či budúcnosti) publikované analýzy založené na volebnej štatistike a týkajúce sa Slovenska.

Databáza je umiestnená na stránke Slovenského archívu sociálnych dát <http://sasd.sav.sk/sk/>, ktorý je prevádzkovaný spoločne Sociologickým ústavom SAV a Katedrou sociológie FF UK. Základom tohto archívu sú predovšetkým dokumentácia a dáta z medzinárodných výskumných programov, na ktorých sa zúčastnilo aj Slovensko. Po jednoduchom vyhľadaní databázy a následnej registrácii obdrží záujemca v priebehu niekoľkých sekúnd prístupový kód. Môže si ju potom stiahnuť a s údajmi pracovať, pri dodržaní citovania tiež odovzdávať a publikovať vlastné zistenia založené na databáze. Silne sa však odporúča začať preštudovaním obsiahlejšieho vysvetlenia, ktoré je pripojené a predstavuje akýsi užívateľský manuál. Toto vysvetlenie, ako aj existujúce poznámky v samotnej databáze sú zatiaľ k dispozícii iba v slovenčine.

Databáza je k dispozícii v dvoch formátoch: vo formáte Excel a vo formáte SPSS (Statistical Package for Social Sciences). Viacerí súhlasia, že program Excel je vhodnejší pre vyhľadávanie jednotlivých obcí a zisťovanie ich voličskej minulosti, zatiaľ čo program SPSS je veľmi vhodný pre výpočty priemerov, korelácií a ďalších štatistických charakteristík súboru či podsúborov. Pre otvorenie a prácu s excelovským súborom (vyhľadávanie, prezeranie, výpočty) je ale potrebné disponovať novšou verziou programu Excel 2007, keďže súbor prekračuje počet 256 stĺpcov, teda to maximum, ktoré akceptovali staršie verzie programu Excel.

Obce

Databáza obsahuje 3627 údajových riadkov, pričom až na výnimky platí „čo riadok, to obec“. Výnimky sa týkajú Bratislavy a v neskorších rokoch aj Košíc: obe sú zastúpené ako mestá aj ako ich časti. Na „zdvojenie“ Bratislavy a Košíc v niektorých rokoch treba pamätať ešte pred výpočtami a podľa potreby použiť filter. Bližší návod je k dispozícii vo vysvetlení k databáze.

Azda najťažšou operáciou pri tvorbe databázy bolo vytvorenie a usporiadanie korpusu obcí tak, aby bola zachovaná ich identita v celom období, resp. aby sa zachytilo ukončenie tejto identity v dôsledku pričlenenia k inej obci či niektorého odlišného spôsobu zániku obce. Prvým veľkým problémom bolo určiť trvajúcu identitu tých obcí, ktoré niesli iný názov pred a iný po masovom povojnovom premenovávaní. Druhým veľkým problémom boli zmeny v samotnom administratívnom existovaní mnohých obcí, keď dochádzalo k ich odčleňovaniu, zlučovaniu, pričleňovaniu a neraz k opätovnému odčleňovaniu, prípadne k medzištátnym územným zmenám, zatopeniu územia priehradou, vytvoreniu vojenských obvodov a pod. Najlepšou pomôckou pri riešení týchto problémov bola publikácia M. Majtána o historickom vývine názvov obcí. Napriek všetkým ťažkostiam sa podarilo rekonštruovať identitu a trvanie jednotlivých obcí. Keďže identitu obcí bolo treba v databáze vyjadriť „identitou riadku“, vytvorenie korpusu obcí vyžadovalo k zoznamu obcí z roku r1 správne priradiť obce zo zoznamu v roku r2, pričom pred rokom 1990 bolo možné k tomu využiť iba samotný názov obce a okres v ktorej sa nachádzala. Aby to bolo pracnejšie, v skorších obdobiach sa raz uvádzali názvy obcí v tvare Mikuláš Liptovský Svätý a inokedy Liptovský Svätý Mikuláš, takže zoradenia obcí podľa okresov a abecedne pomáhali iba sčasti. Databáza bola vytváraná tak, že k obciam a výsledkom z volieb 1992 a 1994 boli postupne pridávané tie z rokov ďalších, cenzové údaje z rokov 1991 a 2001, potom boli pridané voľby 1990, za tým bol korpus obcí obohatený aj o ťažko (a azda správne) priradené názvy obcí z volieb 1929 a za tým boli postupne priradované voľby (obce a volebné údaje) 1935 a 1946, ako aj cenzus 1930.

Stĺpec „biografia obce“ v samotnej databáze obsahuje komprimované „vyrozprávanie“ množstva základných informácií o zmenách obcí v sledovanom období: kedy sa vyčlenili, zlúčili, kedy a kam ich pričlenili, kedy boli premenované. Iba v malej miere sú tu však informácie o tých obciach, z ktorých sa iné obce odčlenili.

Premenná (a stĺpec) „z30do06“ obsahuje informácie o niekoľkých stovkách obcí, ktoré samostatne existovali v 30., 40. rokoch, nie však neskôr. Tu sa dozvedáme, v ktorej inej obci v roku 2006 nájdeme ich stopu.

V súbore sú viaceré premenné týkajúce sa priamo **obcí** (obec 1929, obec 1930, ..., obec 2006), ako aj ďalšie týkajúce sa začlenenía obce, resp. jej územia do toho-ktorého **okresu, resp. kraja** (okres 1929, okres 1930, ..., okres 2006, kraj 1996, kraj 2006). Medzi oboma skupinami premenných je však rozdiel, na ktorý treba pamätať. Názvy **obcí** sú uvedené iba v tých rokoch, kedy tieto sídla ako samostatné obce jestvovali. Naproti tomu určenie **okresu, resp. kraja** je prítomné aj v prípade, že obec už v tomto čase neexistovala

(bola začlenená do inej obce, zatopená priehradou a pod.). V takých prípadoch bolo určenie založené na identifikácii teritória a zväčša bolo urobené podľa okresnej (resp. krajovej) príslušnosti integrujúcej obce, teda podľa obce „cieľového začlenenia“. Účelom takéhoto úplného identifikovania regiónu je možnosť prepojiť v analýzach volebné výsledky z historicky rôznych období a z rôznych administratívnych vymedzení okresov. Časové prepojenie volebných výsledkov je „najčistejšie“ práve na úrovni regiónov.

Usporiadanie obcí

Obce v riadkoch sú usporiadané najprv abecedne podľa ich názvov v roku 2006. Mnoho obcí však v roku 2006 už nejestvovalo ako samostatné entity, najčastejšie preto, že už skôr boli pričlenené k niektorej inej obci. Tieto obce sa nachádzajú v záverečnej časti súboru a abecedne sme ich usporiadali podľa ich názvu v roku 1990. Tie, ktoré už ani vtedy neexistovali, sú zoradené podľa názvov v roku 1946 a ďalej analogicky v rokoch 1935, 1930 a 1929. Časti Bratislavy – aj tie, ktoré sa vyskytli iba v roku 1930 alebo v roku 1990 – sú v databáze sústredené na jednom mieste, pri Bratislave. Samozrejme, záujemca o prácu so súborom si môže urobiť akékoľvek vlastné usporiadanie obcí v súbore.

„Prikázané obce“

Vo voľbách 1929, 1935 i 1946 sa hojne vyskytovali tzv. „prikázané obce“. Administratívne bolo určené, že hlasy z niektorých obcí nebudú zachytené v nich, ale v niektorej blízkej, určenej obci. Konkrétne presmerovania sú uvedené v premenných (teda v stĺpcoch) „obec29“, „obec35“, obec46“, „poznámka46“, ako aj „biografia obce“. Presmerovania a volebné výsledky nerozdeliteľne agregované za dvojice obcí budú predstavovať dosť náročnú prekážku niektorým typom analýz. V ďaleko menšom merítku sa fenomén „prikázaných obcí“ prejavil i vo voľbách v roku 1990, aj keď sa vtedy tomu tak nehovorilo a je to vôbec menej známe. Pre rok 1990 nie je, žiaľ, možné oprieť sa o žiadny úradný zoznam tých obcí, ku ktorým nevznikol osobitý voličský záznam. Nevznikol, pretože hlasy z nich boli započítané spolu s hlasmi niektorej blízkej, spravidla väčšej obce. Identifikovali sme všetky takéto „prichýlené“ i „prichylujúce“ obce vo voľbách 1990, ich spojenia však nie sú oficiálne potvrdené, preto ich v databáze uvádzame len ako „pravdepodobné“. Tieto spojenia sme identifikovali prostredníctvom mapy a logickej analýzy dát (porovnaniami počtov zapísaných voličov vo voľbách 1990 a 1992). V problematických, nejasných prípadoch sme využili kontrolné telefonáty starostom či iným ľuďom z miestnej samosprávy a tým patrí poďakovanie za poskytnutie informácií.

Nájdené chyby, urobené úpravy

V pôvodných dátach z volieb 1929 a 1935 sme identifikovali niektoré, zväčša menšie chyby. Napríklad pre voľby 1929 sme v použitej štatistickej správe, z ktorej sme vychádzali, našli takmer osem desiatok chýb z približne 59000 číselných buniek. Väčšinu z nich sme v databáze odstránili argumentovanou úpravou a všetky úpravy sú dokumentované vo vysvetlení.²

Kontrola databázy – výsledné súčty

Pre každé voľby sme porovnali súčty voličských hlasov – či už všetkých oprávnených voličov, platných hlasov, alebo hlasov pre jednotlivé strany – podľa pôvodných štatistických správ a podľa databázy. Novšie voľby v tejto kontrole obstáli najlepšie, prejavilo sa to zhodou prvých a druhých sumárov. Pri voľbách 1929 a 1935 (v časoch, kedy ešte neexistoval excel, ba ani elektronické kalkulátory) boli identifikované niektoré rozdiely. Podrobne sú rozvedené vo vysvetlení k databáze, na tomto mieste chceme uviesť aspoň výsledok kontroly pre voľby 1935 a základné vysvetlenia rozchádzajúcich sa súčtov.

Kontrola zachovania “riadkovej identity” obcí v databáze

Priebežné kontroly pri každom kroku vytvárania databázy, boli na záver doplnené spomínanou kontrolou súčtov za jednotlivé premenné (najčastejšie za počty hlasov pre túktorú politickú stranu). Tá však nemusí odhaliť riadkové posuny, keď stĺpec obsahuje všetky údaje, len v odlišnom poradí. Pritom podmienkou použiteľnosti databázy je aj to, že údaje z rôznych období týkajúce sa tej-ktorej jednej obce nebudú riadkovo posunuté, teda že sa udržia v danom jednom riadku. V tomto smere väčšmi pomáha kontrola medzisúčtov za kraje či okresy a túto kontrolu sme uplatnili tiež. Na záver sme však urobili ešte jednu kontrolu: vybrali sme si 37 obcí, teda 1 % z počtu obcí v našej databáze a v každej z týchto obcí sme skontrolovali vždy jeden alebo viac údajov za každé obdobie: názov / názvy obce v rôznom období, príslušnosť k okresu a kraju v rôznom období, volebné výsledky 1929, údaje zo sčítania ľuď 1930, výsledky volieb v rokoch 1935 a 1946, výsledky volieb do SNR v rokoch 1990 a 1992, údaje z cenzov 1991 a 2001, ako aj výsledky volieb 1994 až 2006 do Národnej

² Uvádžame aspoň niekoľko príkladov.

* Vrbovka, okres Modrý Kameň, kraj Košice: počet platných hlasov 227 → 277. Úprava vyčistila riadkové i stĺpcové súčty.

* Diakovce, okres Šaľa, kraj Nové Zámky: Živnostníci 46 → 42. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.

* Feledince, okres Feledince, kraj Košice: riadkový súčet uvedený v pôvodnej štatistickej správe a súčet nami vypočítaný sa značne líšili. Mnoho stĺpcových súčtov za okres (v kraji Košice) sa odchyľovalo, a to smerom dole oproti hodnotám uvedeným v správe. V štatistickej správe sme potom zistili podozrivú okolnosť: dve obce za sebou (Dúžava a Feledince) majú až 10 číselných údajov zhodných (týkajú sa volebných subjektov 5 až 18), pričom ešte Feledince mali omnoho viac voličov než Dúžava. Je teda pravdepodobné, že pre Feledince sa omylom dostali do správy zopakované údaje z predchádzajúceho riadka, z Dúžavy. Údaje pre obec Feledince sme potom upravili v tých bunkách, kde stĺpcové súčty za okres (v kraji Košice) ukazovali na odchýlku (medzi pôvodnou štatistickou správou a našim spočítaním uvedených stĺpcových číselných hodnôt), a to tak, aby sa súčty krížovo vyčistili.

rady SR). Pracne sme znovu porovnávali údaje z databázy s pôvodnými zdrojmi, ktoré boli k dispozícii najčastejšie v tlačenej podobe. Ani pri jednej z týchto 37 kontrolovaných obcí nedošlo k narušeniu ich “riadkovej celistvosti”, teda k ničivému “riadkovému premiešaní” časti údajov s údajmi za iné obce. Záverečná kontrola menšieho počtu obcí v tomto zmysle posilnila pravdepodobnosť spoľahlivosti databázy z tohto dôležitého hľadiska.

Tabuľka: Voľby 1935 – porovnanie súčtov

Ukazovateľ, politická strana	Značka	Počet platných hlasov podľa		Diferencia
		pôvodnej štatist. správy	databázy	
počet plat.hlasov		1625549	1625549	0
ps35_1	RSZML	286739	286739	0
ps35_2	ČSDSD	184389	184389	0
ps35_3	ČSNS	51930	51935	+5 (výpočet z databázy dáva správny výsledok)
ps35_4	KSČ	210785	210754	-31 (výpočet z databázy dáva správny výsledok)
ps35_5	ČSL	37489	37510	+21 (výpočet z databázy dáva správny výsledok)
ps35_6	DSDAP	5409	5409	0
ps35_7	AB	489641	489631	-10 (výpočet z databázy dáva správny výsledok)
ps35_8	BdL	255	255	0
ps35_10	ČSŽOSS	41996	42002	+6 (výpočet z databázy dáva správny výsledok)
ps35_11	KKSMNSW	230713	230708	-5 (výpočet z databázy dáva správny výsledok)
ps35_12	SDP	27558	27558	0
ps35_13	NOF	32609	32609	0
ps35_15	HSD	546	546	0
ps35_16	NárSj	25490	25489	-1 (výpočet z databázy dáva správny výsledok)

Všetky odchylky boli skontrolované, databáza je tu v poriadku, chyby vznikli v pôvodnej štatistickej správe nesprávnymi spočítaniami údajov z obcí.³

³ Najväčšia odchylka počtov hlasov pre politickú stranu sa týka hlasov pre politickú stranu ps35_4, KSČ. Kontrola na úrovni krajov (krajské súčty hlasov z databázy porovnávané s krajskými súčtami v pôvodnej štatistickej správe) ukázala, že v piatich volebných krajoch nedošlo k žiadnej odchylke. V zostávajúcich dvoch krajoch sa odchylka objavila: v kraji Prešovskom predstavovala rozdiel 24 hlasov a v kraji Turčiansky Svätý Martin 7 hlasov. Preto sa v týchto krajoch začala kontrola všetkých okresných súčtov. V kraji Prešovskom sa v tomto prípade

Kontrola zachovania “riadkovej identity” obcí v databáze

Priebežné kontroly pri každom kroku vytvárania databázy, boli na záver doplnené spomínanou kontrolou súčtov za jednotlivé premenné (najčastejšie za počty hlasov pre tú ktorú politickú stranu). Tá však nemusí odhaliť riadkové posuny, keď stĺpec obsahuje všetky údaje, len v odlišnom poradí. Pritom podmienkou použiteľnosti databázy je aj to, že údaje z rôznych období týkajúce sa tej-ktorej jednej obce nebudú riadkovo posunuté, teda že sa udržia v danom jednom riadku. V tomto smere väčšmi pomáha kontrola medzisúčtov za kraje či okresy a túto kontrolu sme uplatnili tiež. Na záver sme však urobili ešte jednu kontrolu: vybrali sme si 37 obcí, teda 1 % z počtu obcí v našej databáze a v každej z týchto obcí sme skontrolovali vždy jeden alebo viac údajov za každé obdobie: názov / názvy obce v rôznom období, príslušnosť k okresu a kraju v rôznom období, volebné výsledky 1929, údaje zo sčítania ľudí 1930, výsledky volieb v rokoch 1935 a 1946, výsledky volieb do SNR v rokoch 1990 a 1992, údaje z cenzov 1991 a 2001, ako aj výsledky volieb 1994 až 2006 do Národnej rady SR). Pracne sme znovu porovnávali údaje z databázy s pôvodnými zdrojmi, ktoré boli k dispozícii najčastejšie v tlačenej podobe. Ani pri jednej z týchto 37 kontrolovaných obcí nedošlo k narušeniu ich “riadkovej celistvosti”, teda k ničivému “riadkovému premiešaniu” časti údajov s údajmi za iné obce. Záverečná kontrola menšieho počtu obcí v tomto zmysle posilnila pravdepodobnosť spoľahlivosti databázy z tohto dôležitého hľadiska.

Podklady a pomoc, ktorej sa mi dostalo

Za novšie údaje som vďačný Štatistickému úradu SR, staršie sa – na moje nemalé a príjemné prekvapenie – podarilo nájsť v Národnom archívu ČR. Historické výsledky volieb v rokoch 1929, 1935 a 1946 (ako aj výsledky Sčítania ľudí v roku 1930) boli k dispozícii – pochopiteľne – iba vo vytlačenej podobe. Previesť tlačené údaje do podoby elektronickej sa podarilo urobiť s pomocou programu OCR (Optical Character Recognition), ktorý umožňuje prenos tlačených údajov do podoby elektronických údajov v excelovských tabuľkách. Program OCR to nerobí bez problémov, vyžaduje od spracovateľa ešte mnoho kontrolných prepočtov a vyhľadávanie chýb vlastnými očami. Napriek nedokonalosti programu (ten si osobitne rád mýli číslice 3 a 8) bola jeho pomoc mimoriadne produktívna a veľmi zrýchliла prácu, uľahčila kontrolu a v konečnom výsledku umožnila značnú spoľahlivosť príslušnej časti databázy. Za nájdenie a vyskúšanie programu a za prevedenie celého “mora údajov” zo starších publikácií

---

našli odchylky v súčtoch za okresy Vranov nad Topľou (odchylka medzi rozdielnymi sumármi je 22 hlasov) a Snina (rozdiel 2 hlasy). V týchto dvoch okresoch kraja bolo potom treba skontrolovať údaje za všetky obce a ich súčty. V pôvodnej štatistickej správe boli údaje za obce okresu Vranov n. Topľou nesprávne spočítané a zapísané ako sumár 995, zatiaľ čo súčet z tých istých údajov v našej databáze je správne 973 hlasov pre KSČ. Nesprávny súčet 995 hlasov za okres bol v pôvodnej štatistickej správe prenesený do vyšších sumárov. Obdobne dopadla kontrola za okres Snina (v kraji Prešovskom): súčet z elektronickej databázy 1048 hlasov vyšiel ako správny, zatiaľ čo sumáre v pôvodnej štatistickej správe obsahujú nesprávny súčet 1050 hlasov. Obdobne sa postupovalo aj pri preverovaní odchylky v kraji Turčiansky Svätý Martin. Spomínaná odchylka 7 hlasov bola lokalizovaná v okrese Trenčín. Prepočet hlasov za obce tohto okresu ukázal správnosť výpočtu z elektronickej databázy a nesprávny súčet publikovaný v pôvodnej štatistickej správe, ktorý sa preniesol aj do súčtov za kraje a za Slovensko / Československo.

do "surovej", neočistenej a nepospájanej elektronickej podoby som vďačný dvom pracovníkom z nášho ústavu⁴.

Zámery do blízkej budúcnosti

V najbližších mesiacoch sa pokúsím o niekoľko zlepšení databázy, chcem ju najmä doplniť o výsledky parlamentných volieb v roku 2010 a sprístupniť vysvetlenia k databáze aj v angličtine.

---

⁴ Ing. et Mgr. M. Bahna, J. Štrbavá.

Vysvetlenia pre používanie databázy

Toto sú vysvetlenia k databáze volebných výsledkov súťaživých parlamentných volieb 1929 – 2006 za všetky obce Slovenska, ktoré v tomto období existovali či existujú. Databáza obsahuje viac než jeden milión buniek (cells) a zachytáva kus histórie. Je prístupná pre verejnosť. K práci s ňou potrebujete program Excel 2007 alebo SPSS a pozorné prečítanie týchto vysvetlení.

Vysvetlenia ako s databázou pracovať a upozornenia, na ktoré okolnosti si dávať pozor

- Databáza je k dispozícii v dvoch formátoch: vo formáte Excel a vo formáte SPSS (Statistical Package for Social Sciences). Viacerí súhlasia, že program Excel je vhodnejší pre vyhľadávanie jednotlivých obcí a zisťovanie ich voličskej minulosti, zatiaľ čo program SPSS je veľmi vhodný pre výpočty priemerov, korelácií a ďalších štatistických charakteristík súboru či podsúborov. Pre prácu s excelovským súborom (vyhľadávanie, prezeranie, výpočty) je potrebné disponovať programom Excel 2007, keďže súbor prekračuje počet 256 stĺpcov, teda to maximum, ktoré akceptovali staršie verzie programu Excel.
- 3627 údajových riadkov znamená rovnaký počet obcí: čo riadok, to obec – až na výnimky (Bratislava i jej časti). Obce v riadkoch sú usporiadané najprv abecedne podľa ich názvov v roku 2006. Mnoho obcí však v roku 2006 už nejestvovalo ako samostatné entity, najčastejšie preto, že už skôr boli pričlenené k niektorej inej obci. Tieto obce sa nachádzajú v záverečnej časti súboru a abecedne sme ich usporiadali podľa ich názvu v roku 1990 – tie, ktoré už ani vtedy neexistovali, sú zoradené podľa názvov v roku 1946 a ďalej analogicky v rokoch 1935, 1930 a 1929. Časti Bratislavy – aj tie, ktoré sa vyskytli iba v roku 1930 alebo v roku 1990 – sú v databáze sústredené na jednom mieste, pri Bratislave. Samozrejme, záujemca o prácu so súborom si môže urobiť akékoľvek vlastné usporiadanie obcí v súbore. Návrat k terajšiemu usporiadaniu je potom možný zoradením podľa premennej „poradie“ (alebo jednoduchým neuložením zmien a opätovným otvorením súboru).
- Údaje za Bratislavu a Košice sú v niektorých rokoch (1990 a neskôr) v celom súbore zastúpené dvakrát: raz ako celé mestá, druhý raz ako mestské časti. Tieto údaje (napr. počty platných hlasov z volieb X) sú vtedy „zdvojené“. Na to treba pamätať ešte pred výpočtami a zorientovať sa, v ktorých prípadoch treba existujúce riadky ponechať a v ktorých naopak, riadok „Bratislava“ a / alebo riadok „Košice“ odfiltrovať. K poslednému sa dá využiť premenná „typobce“. Bez odfiltrovania by niektoré celoslovenské počty voličských hlasov boli nekorektne zvýšené o „druhú Bratislavu“ a „druhé Košice“. Bližšie inštrukcie k tomu, kedy pracovať s celou databázou (teda vrátane riadkov Bratislava – mesto a Košice - mesto) a kedy nie, uvádzame o niekoľko stránok ďalej, pri testovaní databázy.

- Časový rad údajov za obdobie 1929 – 2006 vyžaduje sledovať identitu každej obce. Veľké komplikácie pri dosahovaní tohto cieľa spôsobili masívne a často aj „totálne“ premenovávania obcí, a to najmä v období po druhej svetovej vojne. Napokon sa nám podarilo identifikovať staršie i novšie názvy (ako aj návraty k starším názvom). Problémy identity obcí sa však netýkajú len ich názvom. Iba časť obcí pretrvala celé obdobie 1929 – 2006 ako samostatné obce. Niektoré obce v skoršom období existovali, neskôr však už z rôznych dôvodov nie, ďalšie naopak, vznikli ako samostatné až neskôr, ešte iné najprv ako samostatné jestvovali, potom isté obdobie nie a neskôr boli znova ustanovené a pod. Príčinami zmien boli najmä začleňovania obcí do iných, zlučovania obcí, vyčleňovania obcí, zatopenie vodnou priehradou, vytvorenie vojenských obvodov, odstúpenie obcí v prospech ZSSR po druhej svetovej vojne a pod.
- Stĺpec „biografia obce“ (v súbore spss „note2906“) obsahuje množstvo základných informácií o „príbehu“ obcí v sledovanom období: o zlúčeníach obcí, o odčlenených obciach (v menšej miere, neúplne aj o tých obciach, z ktorých sa iné obce odčlenili). Veľmi som pri tom využíval prácu M. Majtána - odporúčam využiť jeho publikáciu aj na ďalšiu kontrolu a v potrebných prípadoch i na doplnenie informácií.
- Údaje sú v absolútnych hodnotách, len výnimočne v percentách.
- Vo voľbách 1929, 1935 i 1946 sa hojne vyskytovali tzv. „prikázané obce“. Administratívne bolo určené, že hlasy z niektorých obcí nebudú zachytené v nich, ale v niektorej blízkej, určenej obci. Konkrétne presmerovania sú uvedené v premenných (teda v stĺpcoch) „obec29“, „obec35“, „obec46“, „poznámka46“, ako aj „biografia obce“. V ďaleko menšom merítku sa obdobné udialo i vo voľbách v roku 1990, aj keď sa tomu tak nehovorilo. Pre rok 1990 sme sa nemohli oprieť o žiadny úradný zoznam tých obcí, ku ktorým nevznikol osobitý voličský záznam, keďže hlasy z nich boli započítané spolu s hlasmi niektorej blízkej, spravidla väčšej obce. Identifikovali sme všetky takéto „prichýlené“ i „prichyľujúce“ obce vo voľbách 1990, ich spojenia však nie sú oficiálne potvrdené, preto ich uvádzame len ako „pravdepodobné“. Tieto spojenia sme identifikovali prostredníctvom mapy a logickej analýzy dát (porovnaniami počtov zapísaných voličov vo voľbách 1990 a 1992). V problematických, nejasných prípadoch sme využili kontrolné telefonáty starostom či iným ľuďom z miestnej samosprávy, tým patrí poďakovanie za poskytnutie informácií.
- Šesť obcí z okresu Užhorod bolo v rokoch 1929 i 1935 v XX. volebnom kraji (Košice) a historicky sa tak podieľali na volebných výsledkoch za Slovensko. Zo sčítania ľudí na

Slovensku v roku 1930 však nemôžeme poznať zastúpenie národností a konfesií v týchto obciach.

- Viacero obcí z niekdajšieho okresu Veľké Kapušany prešlo v roku 1946 administratívne do ZSSR. Naopak, jedna obec prešla zo ZSSR naspäť do Československa a v súčasnosti v Slovenskej republike je v okrese Sobrance. Počas I. ČSR sa nachádzala v okrese Užhorod a v XXII. volebnom kraji (Užhorod). Volebné výsledky za túto obec v rokoch 1929 a 1935 nepatria do volebnej štatistiky za vtedajšiu „Slovenskú krajinu“, a preto ich neuvádzame.
- V dátach z volieb 1929 a 1935 sme identifikovali niektoré chyby. Tie, ako aj ich odstránenie sú charakterizované o niečo nižšie, samostatne.
- V údajoch zo sčítania ľudí v roku 1930 pre obec Záhorce (okres Modrý Kameň) chýba pri konfesijnej skladbe obyvateľstva 400 ľudí (v porovnaní s celkovým počtom obyvateľov obce). Pridal som tento počet do údaja za evanjelické náboženstvo augsburského vyznania, namiesto počtu 92 je v databáze uvedený počet 492 evanjelikov. Základným argumentom v prospech tohto kroku je, že sa tým zosúladiť riadkový súčet ľudí podľa konfesií (a bez vyznania) za obec s počtom obyvateľov v obci. Navyše v obciach okresu boli uvádzané vysoké počty evanjelikov, iba tu pred úpravou išlo zrazu o počet výrazne nižší (92).
- V publikovanej historickej volebnej štatistike z volieb 1929 je uvedená aj obec Rudník z okresu Prešov. Ukazuje sa však, že išlo o lapsus a v skutočnosti išlo o obec Zlatá Baňa z okresu Prešov. Argumenty nasledujú. Po prvé, o existencii „Rudníka v okrese Prešov“ sa mi nepodarilo nájsť žiadnu inú zmienku. Existuje až Rudník v okrese Moldava nad Bodvou, ten je však v štatistickej správe menovaný osobite a na inom mieste. Po druhé, „Rudník v okrese Prešov“ bol uvedený iba v roku 1929 a v žiadnom inom roku nie, na druhej strane Zlatá Baňa bola uvedená pre roky 1930, 1935, 1946 i tie po 1989 a práveže len pre rok 1929 nie. Po tretie, ako možnosť to naznačujú vzájomne blízke počty platných hlasov v „Rudníku v okrese Prešov“ v roku 1929, ako aj v Zlatej Bani vo voľbách 1935.
- Voľby 1990, Oľšavka (spišská): hlasy odtiaľ sú pravdepodobne započítané v Spišských Vlachoch. Argumenty „za“: po prvé, takto odpovedal do telefónu starosta Oľšavky, po druhé, analýza počtov zapísaných voličov v Oľšavke a okolitých obciach vo voľbách 1990 a 1992 nesvedčí pre inú možnosť (vrátane toho, že do neďalekej Dúbravy boli veľmi pravdepodobne započítané hlasy z Harakoviec). Argumenty proti: bývalá prednostka Mestského úradu v Spišských Vlachoch do telefónu uviedla, že hlasy v Spišských Vlachoch vtedy nezahrnuli žiadne hlasy z iných obcí (avšak počet zapísaných voličov v Spišských Vlachoch medzi voľbami 1990 a 1992 zreteľne klesol, hoci počet obyvateľov v tomto období dlhodobejšie stúpajú).

- V súbore sú viaceré premenné týkajúce sa priamo obcí (obec 1929, obec 1930, ..., obec 2006) i ďalšie týkajúce sa začlenenia obce, resp. jej územia do toho-ktorého okresu, resp. kraja (okres 1929, okres 1930, ..., okres 2006, kraj 1996, kraj 2006). Medzi oboma skupinami premenných je však rozdiel, na ktorý treba pamätať. Názvy obcí sú uvedené iba v tých rokoch, kedy tieto sídla ako samostatné obce jestvovali. Naproti tomu určenie okresu, resp. kraja je prítomné aj v prípade, že obec už v tomto čase neexistovala (bola začlenená do inej obce, zatopená priehradou a pod.). V takých prípadoch bolo určenie založené na identifikácii teritória a zväčša bolo urobené podľa okresnej (resp. krajovej) príslušnosti integrujúcej obce, teda podľa obce „cieľového začlenenia“. Účelom úplného identifikovania regiónu je možnosť prepojiť v analýzach volebné výsledky z historicky rôznych období a z rôznych administratívnych vymedzení okresov (časové prepojenie volebných výsledkov je „najčistejšie“ práve na úrovni regiónov).
- Premenná z30do06 obsahuje informácie o niekoľkých stovkách obcí, ktoré samostatne existovali v 30., 40. rokoch, nie však neskôr, v roku 2006. Tu sa dozvedáme, v ktorej inej obci v roku 2006 nájdeme jej stopu.
- Vysvetlenie niektorých premenných:
  - obyv ..... počet obyvateľov, za tým rok
  - cobce ..... číslo obce v okrese
  - typobce..... 1 = mestské časti BA a KE, 3 = mesto Bratislava, mesto Košice, 2 = ostatné obce
  - cokres ..... kód okresu, za tým rok
  - ckraja ..... kód kraja, za tým rok
  - bezvyz ..... bez vyznania, za tým rok
  - pravsl ..... pravoslávne vierovyznanie, rok
  - česims91 ... Česi+Moravia+Slezania, 1991
  - beznar01 ... národnosť nezistená, 2001
  - pzv ..... počet zapísaných voličov, za tým rok
  - pvo ..... počet vydaných obálok, za tým rok
  - poo ..... počet odovzdaných obálok, za tým rok
  - pph ..... počet platných hlasov, za tým rok
  - ps90_1 ..... politická strana vo voľbách 1990, s prideleným číslom
  - pvolic29 .... počet voličov, rok 1929
  - prazdne ..... počet prázdnych lístkov (vo voľbách v roku 1946)
  - cs30 ..... národnosť československá v sčítaní ľudí v roku 1930

*29, *30, *35, *46, *90, *91, *92, *94, *98, *01, *02, *06 ..... *1929, *1930, *1935, *1946, *1990, *1991, *1992, *1994, *1998, *2001, *2002, *2006

rusi30 ..... počet ľudí s národnosťou „ruskou“ v sčítaní ľudí v roku 1930

ina30 ..... počet ľudí s národnosťou „inou“ v sčítaní ľudí v roku 1930

cudzin30 ... počet cudzích štátnych príslušníkov v sčítaní ľudí v roku 1930

rkat30 ..... počet ľudí s vierovyznaním rímsko-katolíckym, v sčítaní ľudí v roku 1930

inebez30 ... vierovyznanie “iné a neznáme vyznanie” + “bez vyznania” + “iné evanjelické než evav a reformované”, v sčítaní ľudí v roku 1930

pzucast ..... počet zúčastnených voličov vo voľbách 2006

zcudziny .... počet hlasov vo voľbách 2006, ktoré boli doručené z iných krajín

osobne ..... počet hlasov vo voľbách 2006, ktoré boli odovzdané osobne vo volebnej miestnosti

Voľby a kandidujúce politické strany, resp. koalície

Voľby 1929 do Poslaneckej snemovne Národného zhromaždenia

Č. strany	Značka	Populárne, bežne	Názov strany
ps29_01	KSČ	komunisti	Komunistická strana Československa – sekcia III. internacionály
ps29_02	KKSMNSW	KKS	Krajinská kresťansko-socialistická strana, Maďarská národná strana, Spišská nemecká strana
ps29_03	DW29		Nemecké volebné spoločenstvo
ps29_04	DSDAP	Nemecká socdem	Nemecká sociálnodemokratická robotnícka strana
ps29_05	PaŽ	Poliaci a židia	Volebné združenie poľských a židovských strán
ps29_07	MZSZM		Krajinská maloroľnícka, remeselnícka a robotnícka strana
ps29_08	ČSNS	národní socialisti	Československá strana národnosocialistická
ps29_10	ČSDSD	sociálni demokrati	Československá sociálnodemokratická strana robotnícka
ps29_11	JSLS	Jurigovci	Jurigova slovenská ľudová stran
ps29_12	Liga	Liga	Liga proti viazaným kandidátnym listinám
ps29_13	ČSND	národná demokracia	Československá národná demokracia
ps29_14	ČSL	lidovci	Československá strana ľudová
ps29_15	RSZML	republikáni	Republikánska strana zemedelského a maloroľníckeho ľudu
ps29_16	ČŠŽOSS	živnostenská	Československá živnostensko-obchodnícka strana stredostavovská
ps29_18	HSLŠ	ľudáci	Hlinkova slovenská ľudová strana

Volby 1935 do Poslaneckej snemovne Národného zhromaždenia

Č. strany	Značka	Populárne, bežne	Názov strany
ps35_01	RSZML	republikáni	Republikánska strana zemedelského a maloroľníckeho ľudu
ps35_02	ČSDSD	sociálni demokrati	Československá sociálnodemokratická strana robotnícka
ps35_03	ČSNS	národní socialisti	Československá strana národnosocialistická
ps35_04	KSČ	komunisti	Komunistická strana Československa – sekcia III. internacionály
ps35_05	ČSL	lidovci, šrámkovci	Československá strana ľudová
ps35_06	DSDAP	Nemecká socdem	Nemecká sociálnodemokratická strana robotnícka v Československej republike
ps35_07	AB	autonomisti, hlinkovci	Autonomistický blok
ps35_08	BdL	Bund	Zväz pôdohospodárov (Bund der Landwirte)
ps35_10	ČSŽOSS	živnostenská	Československá živnostensko-obchodnícka strana stredostavovská
ps35_11	KKSMNSW	KKS	Krajinská kresťansko-socialistická strana, Maďarská národná strana, Spišsko-nemecká strana a Sudetonemecký volebný blok
ps35_12	SDP	henleinovci	Sudetonemecká strana
ps35_13	NOF	fašisti	Národná obec fašistická
ps35_15	HSD		Hospodárska strana dlžníkov všetkých stavov
ps35_16	NárSj	kramářovci	Národné zjednotenie

Volby 1946 do Ústavodarného národného zhromaždenia

Č. strany	Značka	Názov strany
ps46_1	Spráce	Strana práce
ps46_2	DS	Demokratická strana
ps46_3	KSS	Komunistická strana Slovenska
ps46_4	Sslob	Strana slobody
stlp46_5	pl	prázdne lístky

Voľby 1990 do SNR

Č. strany	Značka	Názov strany
ps90_01	SSL	Strana slobody
ps90_02	DS	Demokratická strana
ps90_03	ČSS	Československá strana socialistická
ps90_05	VPN	Verejnosť proti násiliu
ps90_06	SB	Slobodný blok
ps90_08	VDSPR	Všeľudová demokratická strana a Združenie pre republiku, Republikánska strana Československa
ps90_10	KSČ	Komunistická strana Československa
ps90_11	SPV	Spojenectvo poľnohospodárov a vidieka
ps90_12	ESWMK	Együttélés-Spolužitie-Wspólnota-Soužití, Maďarské kresťanskodemokratické hnutie
ps90_13	ČSDF	Československé demokratické fórum
ps90_14	DÚRS	Rómovia
ps90_16	SNS	Slovenská národná strana
ps90_17	KDH	Kresťanskodemokratické hnutie
ps90_18	SZ	Strana zelených
ps90_19	HČSP	Hnutie československého porozumenia
ps90_21	SD	Sociálna demokracia

Voľby 1992 do SNR

Č. strany	Značka	Názov strany
ps92_4	HSD-SMS	Hnutie za samosprávnu demokraciu – Spoločnosť pre Moravu a Sliezsko
ps92_6	HZSP-SRÚ	Hnutie za slobodu prejavu, Slovenská republikánska únia
ps92_7	HZDS	Hnutie za demokratické Slovensko
ps92_8	SDL	Strana demokratickej ľavice
ps92_9	SPI	Strana práce a istoty
ps92_11	HZOS	Hnutie za oslobodenie Slovenska
ps92_12	SSL-SNZ	Strana slobody – Strana národného zjednotenia
ps92_16	SKDH	Slovenské kresťanskodemokratické hnutie
ps92_20	MKM-EGY	Maďarské kresťanskodemokratické hnutie, Együttélés-Wspólnota-Soužití
ps92_21	HSS	Hnutie za sociálnu spravodlivosť
ps92_23	SZ	Strana zelených
ps92_25	KDH	Kresťanskodemokratické hnutie

ps92_26	ODÚ	Občianska demokratická únia
ps92_28	ZPR-RČS	Združenie pre republiku – Republikánska strana Česko-Slovenska
ps92_29	NALI	Národní liberáli
ps92_30	SZS	Strana zelených na Slovensku
ps92_32	ROI	Rómska občianska iniciatíva
ps92_34	SDSS	Sociálnodemokratická strana na Slovensku
ps92_35	KSS	Komunistická strana Slovenska '91
ps92_36	DS-ODS	Demokratická strana, Občianska demokratická strana
ps92_37	SNS	Slovenská národná strana
ps92_39	SĽS	Slovenská ľudová strana
ps92_40	MPP-MOS	Maďarská občianska strana

Voľby 1994 do NR SR

Č. strany	Značka	Názov strany
ps94_01	HZPČS	Hnutie za prosperujúce Česko + Slovensko
ps94_02	SD	Sociálna demokracia
ps94_03	ZRS	Združenie robotníkov Slovenska
ps94_04	MK	Maďarská koalícia
ps94_05	SP.VOĽBA	Spoločná voľba
ps94_06	DÚ	Demokratická únia Slovenska
ps94_07	SPK	Strana proti korupcii – za poriadok , prácu a peniaze pre všetkých slušných občanov
ps94_08	ZPR-REP	Združenie pre republiku – Republikáni
ps94_09	DS	Demokratická strana
ps94_11	NS	Nové Slovensko
ps94_12	KSS	Komunistická strana Slovenska
ps94_13	ROISR	Rómska občianska iniciatíva v Slovenskej republike
ps94_14	SNS	Slovenská národná strana
ps94_15	KDH	Kresťanskodemokratické hnutie
ps94_16	HZDS-RSS	Koalícia Hnutie za demokratické Slovensko a Roľnícka strana Slovenska
ps94_17	KSÚ	Kresťanská sociálna únia
ps94_18	RSDSS	Reálna sociálnodemokratická strana Slovákov

Voľby 1998 do NR SR

Č. strany	Značka	Názov strany
ps98_01	HZDS	Hnutie za demokratické Slovensko
ps98_02	MĽHZP	Maďarské ľudové hnutie za zmierenie a prosperitu
ps98_03	NaAS	Národná alternatíva Slovenska
ps98_04	SMK	Strana maďarskej koalície
ps98_05	NSK	Naše Slovensko
ps98_06	B-RRS	Béčko – Revolučná robotnícka strana
ps98_07	SOP	Strana občianskeho porozumenia
ps98_08	SDK	Slovenská demokratická koalícia
ps98_09	SNS	S.lovanská národná strana
ps98_10	NEI	Nezávislá iniciatíva (NEI) Slovenskej republiky
ps98_11	SĽS	Slovenská ľudová strana
ps98_12	HTC	Hnutie tretej cesty
ps98_13	SDĽ	Strana demokratickej ľavice
ps98_14	KSS	Komunistická strana Slovenska
ps98_15	JSP	Jednotná strana pracujúcich Slovenska
ps98_16	ZRS	Združenie robotníkov Slovenska
ps98_17	SNJ	Slovenská národná jednota

Voľby 2002 do NR SR

Č. strany	Značka	Názov strany
ps02_01	SZS	Strana zelených na Slovensku
ps02_02	SDKÚ	Slovenská demokratická a kresťanská únia
ps02_03	SDPO	Strana za demokratické práva občanov
ps02_04	SDĽ	Strana demokratickej ľavice
ps02_05	SMER	SMER
ps02_06	HZDS	Hnutie za demokratické Slovensko
ps02_07	OKS	Občianska konzervatívna strana
ps02_08	HZD	Hnutie za demokraciu
ps02_09	ROMA	Politické hnutie Rómov na Slovensku – ROMA
ps02_10	KSS	Komunistická strana Slovenska
ps02_11	SMK	Strana maďarskej koalície
ps02_12	KDH	Kresťanskodemokratické hnutie
ps02_14	ĽS	Ľudová strana
ps02_15	ZRS	Združenie robotníkov Slovenska
ps02_16	ĽB	Ľavicový blok
ps02_17	ANO	Aliancia nového občana
ps02_18	B-RRS	Béčko – Revolučná robotnícka strana
ps02_19	ŽAR	Žena a rodina

ps02_20	SDA	Sociálnodemokratická alternatíva
ps02_21	SNJ	Slovenská národná jednota
ps02_22	NOSNP	Nezávislá občianska strana nezamestnaných a poškodených
ps02_23	SNS	Slovenská národná strana
ps02_24	ROSA	Robotnícka strana – ROSA
ps02_25	ROISR	Rómska občianska iniciatíva SR
ps02_26	P SNS	Pravá Slovenská národná strana

Voľby 2006 do NR SR

Č. strany	Značka	Názov strany
ps06_01	ĽB	Ľavicový blok
ps06_02	SOS	Strana občianskej solidarity
ps06_03	Misia 21	Misia 21 – Nová kresťanská demokracia
ps06_04	SDĽ	Strana demokratickej ľavice
ps06_05	ZRS	Združenie robotníkov Slovenska
ps06_06	KDH	Kresťanskodemokratické hnutie
ps06_07	SLNKO	Slovenská národná koalícia – Slovenská vzájomnosť
ps06_08	ANO	Aliancia nového občana
ps06_09	HZD	Hnutie za demokraciu
ps06_10	SMK	Strana maďarskej koalície
ps06_11	SF	Slobodné fórum
ps06_12	OKS	Občianska konzervatívna strana
ps06_13	PS	Prosperita Slovenska
ps06_14	ĽS-HZDS	Ľudová strana – Hnutie za demokratické Slovensko
ps06_15	ASV	Agrárna strana vidieka
ps06_16	KSS	Komunistická strana Slovenska
ps06_17	SĽS	Slovenská ľudová strana
ps06_18	SDKÚ-DS	Slovenská demokratická a kresťanská únia – Demokratická strana
ps06_19	SMER	SMER – sociálna demokracia
ps06_20	SNS	Slovenská národná strana
ps06_21	NÁDEJ	NÁDEJ

Voľby, chyby v údajoch (v štatistickej správe) a úpravy, ktoré sa uskutočnili

Voľby 1929, chyby v údajoch (v štatistickej správe) a následné zmeny, ktoré som vykonal

Nájdené a odstránené chyby:

V kraji Košice je 23 rožňavských obcí, problémom sú hlasy pre Lidovcov a Republikánov.:

a/ Spočítané z obcí to vychádza 47 a 1020 a tieto súčty sú aj takto správne uvedené v štatistickej správe – ale iba pri obciach, teda v súčtoch za obce okresu.

b/ Inak a nesprávne je to v prehľade za kraj Košice a tamojšie okresy, resp. časti okresov. Tam sú uvedené počty hlasov pre Lidovcov 176 a Republikánov 891 (mimochodom, spolu to dáva 1067, čo je rovnaký počet ako správnych 47 + 1020). Tieto dva chybné súčty sa dostali aj do prehľadovej publikácie Voľby do zákonodarných orgánov na území Slovenska 1920 – 2006. Bratislava, Štatistický úrad SR 2008. Chyba ubrala z počtu hlasov pre Republikánov a pridala k počtu hlasov pre Lidovcov. V našej databáze sú počty hlasov za obce a kontrolné súčty pre uvedené politické strany vychádzajú správne na 47 a 1020 hlasov.

- Báb Malý, okr. Hlohovec, kraj TT: Juriga 8 → 3 a Živn. 0 → 2. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty („krížová kontrola“).
- Bučany, okr. Hlohovec, kraj TT: Lidová 36 → 136. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.
- Fornosek, okr. Hlohovec, kraj TT: Rep. 147 → 47. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.
- Merašice, okr. Hlohovec, kraj TT: KKS 2 → 6. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.
- okr. Nitra, kraj TT: súčet hlasov pre KSS 1588 → 1583. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.
- Orvište Veľké, okr. Piešťany, kraj NZ: Živn. 5 → 6. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.
- Podbranč, okr. Senica, kraj TT: Počet platných hlasov 672 → 572. Samotný počet voličov bol 606, platných hlasov nemohlo byť viac. Úprava vyčistila tiež riadkové i stĺpcové súčty.
- Biksard, okr. Trnava, kraj TT: počet voličov 343 → 434. Pôvodne uvedený počet voličov bol menší ako počet platných hlasov. A navyše to vyčistilo stĺpcový súčet za okres.
- Dubové Dolné, okr. Trnava, kraj NZ: socdem 5 → 0. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.
- Naháč, okr. Trnava, kraj TT: počet platných hlasov 287 → 283. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.
- Trnava, okr. Trnava, kraj TT: socdem 212 → 2012. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.
- Bratislava – mesto., kraj NZ: v prehľade za kraj (NZ) sú bezchybné dáta, sedí riadkový súčet. Na inom mieste, v riadku za samotné mesto sú v štatistickej správe dve chyby. V databáze je to teraz OK.
- Šúr Hrubý, okr. Galanta, kraj NZ: počet platných hlasov 332 → 322. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.
- V súčtoch za okres Galanta, kraj NZ: Pol. a žid. 490 → 480, Živn. 489 → 439. V štatistickej správe to mali zle spočítané v stĺpcoch, teraz to sedí aj riadkovo.
- Szilas, okr. Komárno, kraj NZ: Komunisti 53 → 33. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.
- Okres Komárno, kraj NZ: zmenil som súčet hlasov pre Lidovú 274 → 174. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty za okres (v kraji NZ).
- Hokovce, okr. Krupina, kraj NZ: KKS 152 → 159. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.
- Bilka Humence, okr. Malacky, kraj NZ: Rep. 85 → 86. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.
- Helemba, okr. Parkan, kraj NZ: Juriga 11 → 1. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.
- Kerť na Ostrove, okr. Dunajská Streda, kraj NZ: počet platných hlasov 485 → 486. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.
- Diakovce, okr. Šaľa, kraj NZ: Živn. 46 → 42. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.
- Sása, okr. Šamorín, kraj NZ: Pol. a žid. 0 → 1. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.
- Šamorín, okr. Šamorín, kraj NZ a Biskupice, okr. Šamorín, kraj NZ: v oboch obciach som ubral po jednom voličovi (1923 → 1922 a 1486 → 1485), aby sme sa dostali do súčtu voličov za

okres (v kraji NZ). Pri počte voličov sa nedalo oprieť o riadkové súčty, keďže tie sa týkajú počtu platných hlasov.

- Neporadza Bošanská, okr. Bánovce, kraj Turč. Sv. Martin: počet platných hlasov 177 → 181. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.
- Otrhánky, okr. Bánovce, kraj Turč. Sv. Martin: Hlinka 99 → 92. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.
- Okres Bystrica Považská, kraj Turč. Sv. Martin: súčet pre Lidovú stranu je v prehľade všetkých okresov kraja uvedený správne (vyhovuje aj kontrole súčtom za obce), pri obciach okresu (v kraji Turč. Sv. Martin) je chyba. Do databázy som uviedol správny výsledok.
- Bytča Malá, okres Bytča Veľká, kraj Turč. Sv. Martin: Socdem. 28 → 23. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.
- Predmier, okres Bytča Veľká, kraj Turč. Sv. Martin: Socdem 118 → 113. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.
- Kubín Vyšný, okr. Dolný Kubín, kraj Turč. Sv. Martin: Nár. soc. 2 → 1. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.
- Malatina, okr. Dolný Kubín, kraj Turč. Sv. Martin: počet platných hlasov 301 → 303. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.
- Kaľamenová, okr. Turč. Sv. Martin, kraj Turč. Sv. Martin: Soc.dem: 1 → 9. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.
- Brodno, okr. Mesto Kysucké Nové, kraj Turč. Sv. Martin: Rep. 2 → 3. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.
- Lipník, okr. Prievidza, kraj Turč. Sv. Martin: Živn. 16 → 1. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.
- Chvojnica, okr. Prievidza, kraj Turč. Sv. Martin: počet platných hlasov 300 → 297. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.
- Lehota Veľká, okr. Prievidza, kraj Turč. Sv. Martin: Rep. 7 → 17. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.
- Nitra Rudno, okr. Prievidza, kraj Turč. Sv. Martin: Rep. 1 → 7. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.
- Bela Valašská, okr. Prievidza, kraj Turč. Sv. Martin: Komunisti 1 → 5. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.
- Banky, okr. Prievidza, kraj Turč. Sv. Martin: Soc.dem 0 → 2. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.
- Brusno, okr. Prievidza, kraj Turč. Sv. Martin: Soc. dem. 7 → 8. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.
- Morovno, okr. Prievidza, kraj Turč. Sv. Martin: Deutsche Wahlg. 3 → 1. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.

- Hvozdnica, okr. Nová Bana, kraj BB: Hlinka 257 → 254. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.
- Majer, okr. BB, kraj BB: Pol. a žid. 1 → 0. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.
- Okres Modrý Kameň, kraj BB: zmenil som súčet Hlinka 804 → 304. V štatistickej správe bol stĺpcový súčet zle spočítaný, pritom všetky riadkové súčty za obce boli v poriadku. Po úprave súčtu je všetko v tomto okrese (z kraja BB) v poriadku.
- Kosorín, okr. Kremnica, kraj BB: Živn. 1 → 0. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.
- Lót, okr. Vráble, kraj BB: Hlinka 218 → 418. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.

Okres Levoča, kraj Lipt. Sv. Mikuláš: sumár za Živn. je správne 32. V štatistickej správe v prehľade za okresy je to správne, v súčte za obce okresu (v kraji Lipt. Sv. Mikuláš je nesprávne 324, prepočítanie stĺpca ukazuje 32. Do databázy som dal správnych 32.

Švábovce, okr. Poprad, kraj Lipt. Sv. Mikuláš: počet platných hlasov 122 → 172. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.

Okres Rožňava, kraj Lipt. Sv. Mikuláš: KKS 859 → 359. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty a takto (359) je touvedené v štatistickej správe v časti prehľad za okresy.

Dúžava, okr. Feledince, kraj Košice: Liga 1 → 0. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.

Feledince, okres Feledince, kraj Košice: veľké zmeny! Riadkový súčet uvedený v správe a vypočítaný sa značne líšili. Mnoho stĺpcových súčtov za okres (v kraji Košice) sa odchyľovalo, a to smerom dole oproti hodnotám uvedeným v správe. V správe som zistil podozrivú okolnosť: dve obce nad sebou (Dúžava a Feledince) majú v správe až 10 číselných údajov zhodných (volebné subjekty 5 až 18), pričom ešte Feledince mali omnoho viac voličov než Dúžava. Zdá sa teda, že pre Feledince sa omylom do správy dostali zopakované údaje z predchádzajúceho riadka, z Dúžavy. Údaje pre obec Feledince som potom upravil v tých bunkách, kde stĺpcové súčty za okres (v kraji Košice) ukazovali na odchýlku (medzi správou a našim spočítaním uvedených stĺpcových číselných hodnôt), a to tak, aby sa súčty krížovo vyčistili. Toto je najproblematickejšia úprava, akú som v celom pre voľby 1929 urobil!

Bôľ, okr. Chlumeck Kráľovský, kraj KE: počet platných hlasov 366 → 365. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.

Rátovce Veľké, okr. Chlumeck Kráľovský, kraj KE: počet platných hlasov 260 → 259. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.

Zétén, okr. Chlumeck Kráľovský, kraj KE: počet platných hlasov 356 → 355. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.

Obeckov, okr. Modrý Kameň, kraj KE: počet platných hlasov 252 → 251. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.

Vrbovka, okr. Modrý Kameň, kraj KE: počet platných hlasov 227 → 277. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.

Okres Veľké Kapušany, kraj KE: súčet počtu platných hlasov je uvedený nesprávne v súčte za obce a správne v prehľade za okresy. Správny variant som dal do databázy.

Čičarovce, okr. Veľké Kapušany, kraj KE: počet platných hlasov 652 → 552. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty. A ešte: pred úpravou bol počet platných hlasov odovzdaných v obci väčší ako počet voličov.

Košice – mesto, okr. Košice – mesto, kraj KE: Komun. 3321 → 3221. Za obec je to chybné, v prehľade za okresy je to správne. V databáze som to opravil.

Čečejevce, okr. Moldava n.B., kraj Košice: Rep. 72 → 71. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.

Jablonec nad Turnou, okr. Moldava n.B., kraj Košice: Živn. 4 → 14. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.

Čarnov, okr. Bardejov, kraj PO: Lidová 5 → 50. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.

Huta Stebnická, okr. Bardejov, kraj PO: Pol. a žid. 5 → 7. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.

Lukov nad Topľou, okr. Bardejov, kraj PO: Nár. dem. 222 → 202. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.

Venecia, okr. Bardejov, kraj PO: počet platných hlasov 98 → 88. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.

Hanušovce nad Topoľou, okr. Giraltovce, kraj PO: Nár. dem. 11 → 32, Lidová 3 → 12. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.

Rokytno Hum., okr. Humenné, kraj Prešov: Nár. dem. 151 → 150. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.

Bunetice, okr. Košice – vonkov, kraj Prešov: Hlinka 7 → 10. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.

Šemša, okr. Košice – vonkov, kraj Prešov: Nár. soc. 0 → 1. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.

Šariš Veľký, okr. Prešov, kraj Prešov: Soc.dem. 174 → 171. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.

Pichna, okr. Snina, kraj Prešov: počet platných hlasov 495 → 195. Číslo 495 bola blbosť, lebo to prevyšovalo počet (zapísaných) voličov. Úprava vyčistila tiež riadkové i stĺpcové súčty.

Husák, okr. Sobrance, kraj Prešov: Živn. 3 → 0. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.

Krčava, okr. Sobrance, kraj Prešov: Nár. soc. 8 → 5. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.

Dobrá nad Ondavou, okr. Vranov n.T., kraj Prešov: Živn. 17 → 16. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.

Vranov n.T., okr. Vranov n.T., kraj Prešov: Rep. 111 → 114. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.

Žipov Slovenský, okr. Vranov n.T., kraj Prešov: Rep. 129 → 119. Vyčistilo to riadkové i stĺpcové súčty.

Nájdené, ale neodstrániteľné chyby:

Figa a Hortka, okres Tornaľa, kraj Košice: v prvej obci sa prepočet riadkového sumáru líši od sumáru uvádzaného a ukazuje sa, že niektorý subjekt získal v skutočnosti o jeden hlas viac, než

štatistická správa obsahuje. V druhej obci naopak, ten istý subjekt (musí to byť v rovnakom stĺpci, len nevieme v ktorom stĺpci z mnohých možných) získal zasa o jeden hlas menej, než správa uvádza. Stĺpcové sumáre sú v poriadku, takže odchylky +1 aj -1 sú v tom istom stĺpci, len nevedno, v ktorom. Preto som žiadnu úpravu týchto dvoch malých chýb neurobil.

Okres Giraltovce, kraj Prešov: súčet počtu voličov je +1 oproti stavu uvádzanému v štatistickej správe. Nedá sa však s tým nič robiť, pretože nevieme, v ktorej obci k chybe došlo. Možno je to len v správe zle spočítané, ale (pravdepodobná) chyba je uvedená tak v prehľade za okresy (v kraji Prešov), ako aj v súčte za obce okresu (v kraji Prešov).

Na úrovni volebných krajov, v tabuľke, ktorá obsahuje výsledky za okresy (resp. za časti okresov v tom-ktorom volebnom kraji) sú úplne v poriadku súčty hlasov pre počty platných hlasov a pre všetky zúčastnené volebné subjekty. Vynoril sa ale problém s prvým číselným stĺpcom – s počtom voličov. Počet voličov sa nedá riadkovo skontrolovať. Všetky naše súčty počtov voličov za sedem krajov sa odchyľujú od hodnôt, ktoré sú pre kraje uvádzané v príslušnej štatistickej správe (minimálne o 2 a maximálne o 560). Zdá sa, že je tam sedem chýb pri spočítaniach. Nakoniec som sa oprel o publikáciu ŠÚ SR 2008 o historických výsledkoch volieb na Slovensku – tá sa vo všetkých krajoch priklonila k spočítaniu počtov voličov (z údajov za okresy, resp. za časti okresov zadelených do príslušného kraja) a odmietla spočítané údaje o počte voličov z pôvodnej štatistickej správy (vydanej v Prahe v roku 1930).

V použitej štatistickej správe, z ktorej som vychádzal, som našiel cca 77 chýb z približne 59000 číselných buniek (pričom ale niektoré z buniek náležali stranám v tom-ktorom kraji nekandidujúcim).

Volby 1935: problémy v publikovaných údajoch a následné zmeny, ktoré som v databáze vykonal

Vo viacerých prípadoch som po kontrole dát urobil úpravy, ktoré sa odlišujú od dát uvedených v pôvodnej a publikovanej štatistickej správe. Ide o nasledovné prípady:

Volebný kraj	Okres	Obec	Úprava
TT	NR	Ivanka pri Nitre	Nár.obec fašistická mala 3 hlasy, chýbalo 27 v sume riadku i v sume stĺpca za okres, zmenil som na 30, potom všetko OK
TT	TT	Krupá Dolná	pph som zmenšil o 100 (z 1102 na 1002) a pri D.Soc.dem som pridal 1 hlas (z 0 na 1), vyhovelo tak riadkovým i (za okres v kraji) stĺpcovým súčtom hlasov. Kontroloval som to (tiež v iných prípadoch) aj okresnými (v krajoch)

			agregovanými výsledkami.
NZ	Galanta	Béla Maďarská	pph z 789 na 799, podľa vypočítaného „spolu“
NZ	Galanta	Diosek Veľký	pph z 1905 na 1904, podľa vypočítaného „spolu“
NZ	Modrý Kameň	Kesihovce	hlasy pre Čs.s.dem. (z 82 na 85). Potom OK riadok i stĺpec za „okres“, aj pph
NZ	Modrý Kameň	Širákov	pph zo 185 na 184
NZ	Modrý Kameň	Trebušovce	pph zo 185 na 186, obe obce i všetko ostatné v „okrese“ teraz OK podľa riadkových i stĺpcových súčtov
NZ	Malacky	Závod	pph z 3 na 953. Potom sú krížové súčty OK
NZ	NR	Pogranice	Čs.nár.soc. z 21 hlasov som zmenil na 1 hlas. Potom krížové súčty sedia
NZ	Parkan	Búč	pph z 923 na 924 podľa krížových súčtov
NZ	Parkan	Farnad	pph z 1353 na 1352 podľa krížových súčtov. Teraz je to všetko OK.
NZ	Parkan	Kéť	hlasy pre Rep. zo 118 na 108, podľa krížových súčtov. Teraz je všetko OK.
NZ	Želiezovce	Ondrejovce	pph zo 144 na 444, podľa krížových súčtov
MT	Bytča	Maršová	1 hlas pre KKS (z 0 na 1), podľa krížových súčtov
MT	TO	Nedanovce	pph z 310 na 370, podľa krížových súčtov
MT	TN	Soblahov	hlasy pre Autonomist. blok zo 477 na 447, podľa krížových súčtov
MT	TN	Štvrtok	hlasy pre Rep. z 27 na 96 a hlasy pre s.nár.soc z 0 na 27 - podľa krížových súčtov.
BB	Krupina	Dražovce	hlasy pre Autonomist. blok z 89 na 29, podľa krížových súčtov
BB	Krupina	Terany Dolné	hlasy pre Autonomist. blok zo 163 na 63, podľa krížových súčtov
BB	Krupina	Moravce Kostolné	hlasy pre D.Soz.Dem. z 0 na 1, podľa krížových súčtov
BB	Krupina	Nemce	hlasy pre D.Soz.Dem. z 0 na 1, podľa krížových súčtov
BB	Krupina	Rykynčice Dolné	hlasy pre D.Soz.Dem. z 0 na 1, podľa krížových súčtov
BB	Krupina	Senohrad	hlasy pre D.Soz.Dem. z 0 na 1, podľa krížových súčtov
BB	Zl. Moravce	Žikava	hlasy pre Rep. zo 48 na 44, podľa krížových súčtov
BB	Zvolen	Sielnica	ubral som pph zo 419 na 410, podľa krížových súčtov
LM	St. Ľubovňa	Litmanová	hlasy pre KKS y 0 na 1, podľa krížových súčtov
LM	Revúca	Ploské	hlasy pre Autonomist. blok zo 6 na 5, podľa krížových súčtov
LM	Ružomberok	Sliače	hlasy pre Čs. soc.dem. zo 6 na 62, podľa krížových súčtov
LM	Ružomberok	Turík	hlasy pre Čs. soc.dem. z 0 na 2, podľa krížových súčtov
LM	RS	Zdychava Ratkovská	hlasy pre Nár.sjednocení z 0 na 1, podľa krížových súčtov
KE	Kráľ. Chlumec	Perbeník	hlasy pre komunistov z 54 na 53, podľa krížových súčtov
KE	Kráľ. Chlumec	Szentes	hlasy pre komunistov zo 194 na 197, podľa krížových súčtov
PO	Giraltovce	Harhaj	hlasy pre Rep. zo 116 na 16, podľa krížových súčtov
PO	Giraltovce	Hermanovce	pph z 274 na 247, podľa krížových súčtov

PO	KE-vonkov	Opátske Vyšné	hlasy pre Čs.nár.soc. z 2 na 3, podľa krížových súčtov
PO	Medzilaborce	Ňagov	poh som zmenil zo 185 na 183, podľa krížových súčtov
PO	Medzilaborce	Výrava	poh som zmenil zo 195 na 194, podľa krížových súčtov
PO	Michalovce	Kaluža	hlasy pre Nár.sjednocení z 0 na 1, podľa krížových súčtov
PO	Michalovce	Petrovce	hlasy pre Nár.sjednocení z 0 na 1, podľa krížových súčtov
PO	Michalovce	Topoľany	hlasy pre Autonomist. blok zo 43 na 33, podľa krížových súčtov
PO	Prešov	Nemcovce	poh zo 136 na 163, podľa krížových súčtov
PO	Prešov	Kendice	hlasy pre Čs.lid. z 3 na 2, podľa krížových súčtov
PO	Sabinov	Kriviany	hlasy pre Čs. soc.dem. zo 46 na 26, podľa krížových súčtov
PO	Stropkov	Gribov	hlasy pre Čs.nár.soc. z 9 na 0, presunul som ich komunistom (vedľajší stĺpec, z 0 na 9). Argumentácia: stĺpcové súčty za krajskú časť okresu boli posunuté o +9 a o -9, riadkové súčty boli všetky OK, chyba teda musela byť v jednej jedinej obci (riadku). Ďalej, oba stĺpce navzájom susedia. Pre úpravu som vybral najlepšiu možnosť: predtým bolo 9 a 0, teraz po úprave je 0 a 9 hlasov. Ešte: väčšina obcí v okrese má zreteľne väčší počet hlasov v posilnenom stĺpci. Po úprave je tu všetko OK.
PO	Trebišov	Kašov	hlasy pre komunistov z 3 na 0, hlasy pre Čs. lidovcov naopak z 0 na 3 (pritom to je hneď vo vedľajšej bunke). Príslušné stĺpcové súčty za krajskú časť okresu boli pôvodne posunuté o +3 a o -3, po úprave je to OK. Riadkové súčty boli aj predtým OK, čiže chyba musela byť v jednej jedinej obci. Vybral som jedinou obec s hlasmi 3-0, čo sa potom najzdôvodnenejšie dá zmeniť na 0-3.
PO	Vranov n.T.		4 súčty v tomto okrese (v kraji Prešov) nesedeli a riadkový dúčet nesedel o 1 hlas. Upravil som podľa správneho stĺpcového spočítania a vyriešil sa aj riadkový súčet: Čs.NS 85 → 81, Komun. 995 → 973, Čs.lid. 445 → 471 a KKS 58 → 59. Nár. sjednoc. má pri obciach správny súčet 397, ale v prehľade okresov v kraji 398, nechal som správnych 397.

V niekoľkých prípadoch kontrolné súčty poukazujú na chyby, nedalo sa však jasne určiť, ktoré hodnoty zmeniť, úprava teda bola nemožná. **V takých prípadoch som chyby ponechal aj v databáze bez úpravy.**

Volebný kraj	Okres	Obec	Odchýlka
NZ	Galanta	Matka Božia	riadkový súčet +17
NZ	Galanta	Nádseg	riadkový súčet -16
NZ	Galanta	Nekyje Čierne	riadkový súčet +7

NZ	Galanta	Réca	riadkový súčet -9
NZ	Galanta	stĺpcový súčet Čs.nár.soc.	-1
MT	MT	stĺpcový súčet Čs.živn. a KKS	+1 a -1
MT	TN	Adamovce, M. Bierovce	riadkový súčet -4
MT	TN	Hanzlíková	riadkový súčet +6
MT	TN	Opatová	riadkový súčet -1
MT	TN	okr.súčty za Čs. NS, komun. a Čs.lidovce	+8, -7, -5
PO	Sobrance	Kolibabovce	riadkový súčet -5
PO	Sobrance	Koromľa	riadkový súčet -5
PO	Sobrance	Tašoľa	riadkový súčet -5
PO	Sobrance	okr.súčty za Autonomist. blok a za KKS, chyby sú v obciach Kolibabovce, Koromľa a Tašoľa, ale nevieme, v ktorej pridať a v ktorých dvoch ubrať	-10, -5

POUŽITÁ LITERATÚRA A PRAMENE:

BERČÍK, P., LOVECKÝ, P.: *Územné zmeny obcí v SR od roku 1990*. Bratislava, Ministerstvo vnútra (sekcia verejnej správy) 2003.

Celkový prehľad výsledkov volby do Poslanecké snemovny v roce 1929, v kraji XV. (Trnava). Praha, tiskem Státní tiskárny v Praze 1930. 25 s.

Celkový prehľad výsledkov volby do Poslanecké snemovny v roce 1929, v kraji XVI. (Nové Zámky). Praha, tiskem Státní tiskárny v Praze 1930. 27 s.

Celkový prehľad výsledkov volby do Poslanecké snemovny v roce 1929, v kraji XVII. (Turč.sv.Martin). Praha, tiskem Státní tiskárny v Praze 1930. 37 s.

Celkový prehľad výsledkov volby do Poslanecké snemovny v roce 1929, v kraji XVIII. (Báňská Bystrica). Praha, tiskem Státní tiskárny v Praze 1930. 25 s.

Celkový prehľad výsledkov volby do Poslanecké snemovny v roce 1929, v kraji XIX. (Lipt.sv.Mikuláš). Praha, tiskem Státní tiskárny v Praze 1930. 25 s.

Celkový prehľad výsledkov volby do Poslanecké snemovny v roce 1929, v kraji XX. (Košice). Praha, tiskem Státní tiskárny v Praze 1930. 27 s.

Celkový prehľad výsledkov volby do Poslanecké snemovny v roce 1929, v kraji XXI. (Prešov). Praha, tiskem Státní tiskárny v Praze 1930. 47 s.

Celkový prehľad výsledkov volby do Poslanecké snemovny v roce 1935 v kraji XV. (Trnava). Praha, Tiskárna "Novina" 1935. 25 s.

Celkový prehľad výsledkov volby do Poslanecké snemovny v roce 1935 v kraji XVI. (Nové Zámky). Praha, Tiskárna "Novina" 1935. 27 s.

Celkový prehľad výsledkov volby do Poslanecké snemovny v roce 1935 v kraji XVII. (Turč.sv.Martin). Praha, Tiskárna "Novina" 1935. 39 s.

- Celkový přehled výsledků volby do Poslanecké sněmovny v roce 1935 v kraji XVIII. (Banská Bystrica).* Praha, Tiskárna "Novina" 1935. 25 s.
- Celkový přehled výsledků volby do Poslanecké sněmovny v roce 1935 v kraji XIX. (Lipt.sv.Mikuláš).* Praha, Tiskárna "Novina" 1935. 25 s.
- Celkový přehled výsledků volby do Poslanecké sněmovny v roce 1935 v kraji XX. (Košice).* Praha, Tiskárna "Novina" 1935. 27 s.
- Celkový přehled výsledků volby do Poslanecké sněmovny v roce 1935 v kraji XXI. (Prešov).* Praha, Tiskárna "Novina" 1935. 47 s.
- Databáza výsledkov hlasovania vo voľbách do SNR 5. – 6. 1990 podľa obcí.* Bratislava, Slovenský štatistický úrad 1990.
- Databáza výsledkov hlasovania vo voľbách do NR SR 30. 9. a 1. 10.1994 podľa obcí.* Bratislava, Štatistický úrad SR 1994.
- Databáza výsledkov hlasovania vo voľbách do NR SR, 25. - 26. 9.1998 podľa obcí.* Bratislava, Štatistický úrad SR 1998.
- Databáza výsledkov hlasovania vo voľbách do NR SR 20. - 21.9.2002 podľa obcí.* Bratislava, Štatistický úrad SR 2002.
- Databáza výsledkov hlasovania vo voľbách do NR SR, 17.6.2006 podľa obcí.* Bratislava, Štatistický úrad SR 2006.
- <http://maps.google.com>
- kol.: *Voľby do zákonodarných orgánov na území Slovenska 1920 – 2006.* Bratislava, Štatistický úrad SR 2008, 224 strán, vytlačila VEDA.
- MAJTÁN, M. (1998). *Názvy obcí Slovenskej republiky (Vývin v rokoch 1773 – 1997).* Bratislava, VEDA.
- Počet obyvateľov v obciach, okresoch a krajoch SR.* Bratislava, Štatistický úrad SR 1997.
- Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 1991. Zloženie obyvateľstva podľa národnosti a podľa vierovyznania (výsledky podľa obcí).* Bratislava, Slovenský štatistický úrad 1992.
- Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2001. Zloženie obyvateľstva podľa národnosti a podľa vierovyznania (výsledky podľa obcí).* Bratislava, Štatistický úrad SR 2002.
- Štatistický lexikon obcí v Republike Československej. Časť III. - krajina Slovenská.* Praha, Orbis 1936.
- Retrospektívny lexikon obcí ČSSR 1850 – 1970. Diel II: Abecedný prehľad obcí a častí obcí v rokoch 1850 – 1970. Zväzok 2: Slovenská socialistická republika.* Praha, FSÚ 1978.
- Vlastivedný slovník obcí na Slovensku.* Pripravil Enyklopedický ústav SAV. Bratislava, Veda 1977, zv. I. – III.

Volby do Ústavodarného Národného shromaždenia dňa 26. mája 1946. Zprávy Státního úřadu statistického Republiky Československé, ročník XXVII, 1946. Sestavil Státní úřad statistický. Praha 1947, nákladem vlastním - v komisi knihkupectví Bursík a Kohout v Praze, knihtiskárna „Práce“ v Praze.

Volby do SNR. Výsledky hlasovania podľa obcí. Diel I., II. Bratislava, Slovenský štatistický úrad 1992.

Testovanie databázy

Volby 1929 (pracovať aj s riadkom Bratislava, aj s riadkom Košice!)

Politická strana	Značka	Počet platných hlasov podľa		Diferencia
		databázy	pôvodnej štatist. správy i knihy ŠÚ SR	
pvolic29		1626120	1626053	+67 (OK, sumár z databázy je správny)
pph29		1428030	1428030	0
ps29_1	KSČ	152386	152385	+1 (OK, sumár z databázy je správny)
ps29_2	KKSMNSW	226775	226776	-1 (OK, sumár z databázy je správny)
pa29_3	DW29	13711	13711	0
ps29_4	DSDAP	4829	4829	0
ps29_5	PaŽ	33674	33674	0
ps29_7	Orszag	6894	6894	0
ps29_8	ČSNS	43976	43975	+1 (OK, sumár z databázy je správny)
ps29_10	ČSDSD	135495	135496	-1 (OK, sumár z databázy je správny)
ps29_11	JSLŠ	5395	5395	0
ps29_12	Liga	1810	1810	0
ps29_13	ČSND	53770	53770	0
ps29_14	ČSL	36578	36707	-129 (je to OK, chyba započala v pôvodnej štatistickej správe, pozri upozornenie 1 v readme.doc, „okres Rožňava“)

ps29_15	RSZML	278919	278790	+129 (je to OK, chyba započala v pôvodnej štatistickej správe, pozri upozornenie 1 v readme.doc, „okres Rožňava“)
ps29_16	ČSŽOSS	30138	30138	0
ps29_18	HSLŠ	403680	403680	0

Ďaleko najväčšou je odchylka sumárnych počtov voličov. Práve tieto počty voličov sa kontrolujú najťažšie (na rozdiel napr. od počtov platných hlasov, ktoré možno kontrolovať cez spočítané počty hlasov pre volebné subjekty). Prvým krokom bola kontrola cez sumáre okresných výsledkov za jednotlivé volebné kraje. Najprv sa ukázalo, že krajské súčty v pôvodnej štatistickej správe sú odlišné, než

súčty v prehľadovej publikácii ŠÚ SR (Voľby do zákonodarných orgánov na území Slovenska 1920 – 2006), nelíšia sa ale súčty za okresy. Odlišnosti nastali v dôsledku chybného spočítania okresných výsledkov pre všetky kraje v pôvodnej štatistickej správe. Aj po korekcii však zostávajú za každý kraj odlišnosti medzi súčtami z databázy (priamo z obcí) na jednej strane a krajskými súčtami (z okresných súčtov) v pôvodnej štatistickej správe i v spomínanej prehľadovej publikácii ŠÚ SR na strane druhej.

Kontrola uvádzaných počtov voličov, 1929

A	B	C	D	E	F
Kraj	Databáza, medzisúčty z obcí	Súčty z okresných súčtov uvedené v správe	Korigované súčty z okresných súčtov	Publikácia ŠÚ SR	Rozdiel medzi B a D (E)
Trnava	243766	243773	243781	243781	-15
N. Zámky	362826	362212	362772	362772	+54
Turč.Sv. Martin	283993	284089	284091	284091	-98
B. Bystrica	182558	182472	182468	182468	-90
Lipt. Sv. Mikuláš	129945	129941	129949	129949	-4
Košice	210666	210620	210667	210667	-1
Prešov	212366	212476	212325	212325	+41
spolu	1626120	1625583	1626053	1626053	+67

Nezrovnalosti existujú, správne sú súčty z databázy.

Kontroloval som potom kraje. Všetky uvedené chyby boli spôsobené chybným spočítaním údajov z obcí do niektorých okresných sumárov v pôvodnej štatistickej správe, ktoré sa potom prenášali vyššie. Treba však rešpektovať princíp, že údaje za okresy, kraje či celé Slovensko vychádzajú „zospodu“, teda od voličov hlasujúcich v obciach a z údajov práve za obce. Vysvetlenia konkrétnych nezrovnalostí nasledujú.

V kraji Trnava odchyľka vznikla v okrese Piešťany, a to chybným spočítaním údajov za obce tohto okresu v pôvodnej štatistickej správe (správny je súčet 20976 voličov, nie uvádzaný 20991 voličov).

V kraji Nové Zámky vznikla odchyľka v okrese Vrábľe, a to chybným spočítaním údajov za obce okresu v pôvodnej štatistickej správe (správny je súčet 6210 voličov, nie 6156).

V kraji Turčiansky Svätý Martin bola odchyľka počtov voličov najväčšia. Nezrovnalosť bola potom lokalizovaná do okresu Ilava (odchyľka 98 voličov). Problém bol spôsobený chybným spočítaním v pôvodnej štatistickej správe údajov z obcí na úrovni tohto okresu (správny súčet je 12142, a nie 12240) a údaje z databázy sú správne.

V kraji Banská Bystrica bola nezrovnalosť lokalizovaná do okresu Banská Štiavnica (správny súčet je 12142 voličov, a nie 12052).

V kraji Liptovský Sv. Mikuláš bol databázový medzisúčet počtu voličov (počítaný priamo z obcí) o 4 voličov väčší, než sumár uvádzaný v štatistickej správe. Urobený prepočet krajského súčtu zo sumárov okresných ukázal chybu v pôvodnej štatistickej správe, keď namiesto správneho súčtu 129949 správa uvádza 129941 voličov. Krajský súčet z databázy tak nebol o 4 voličov väčší, ale naopak o toľko menší. Kontrolou bola potom nezrovnalosť bližšie zachytená v okrese Levoča (správny je súčet 6803 voličov, nie 6807).

V kraji Košice vznikla odchyľka v okrese Užhorod (6 obcí z tohto okresu patrilo do volebného kraja Košice), a to chybným spočítaním údajov za obce okresu v pôvodnej štatistickej správe (správny je súčet 1098 voličov, nie 1099).

V kraji Prešov boli odchyľky počtov voličov lokalizované do okresov Giraltovce (správny je súčet 8076 voličov, nie 8075), Košice – vonkov (súčet 24947, nie 24927), Sabinov (súčet 17303, nie 17300), Stropkov (súčet 12317, nie 12292) a Trebišov (správny je súčet 19764 voličov, nie uvádzaných 19772).

Údaje v databáze pre voľby 1929 sa teda v týchto odchylných súčtoch potvrdili ako správne.

Postup kontroly cez krajské súčty k vybraným okresným sumárom a nakoniec k prepočítaniu údajov za obce identifikovaného okresu bol uplatnený taktiež pri preverovaní odchylok týkajúcich sa štyroch volebných subjektov v roku 1929. Vo všetkých týchto prípadoch sa ukázali ako správne údaje z elektronickej databázy. Chyby nastali v pôvodnej štatistickej správe v spočítaniach údajov za niektoré okresy, a tieto súčty sa dostali v pôvodnej štatistickej správe

najprv do okresných sumárov a neskôr na vyššie úrovne. V tejto podobe boli tiež prevzaté do ďalších printových dokumentov volebnej štatistiky. Identifikácia jednotlivých odchýlok:

- odchylka uvádzaného počtu hlasov pre KSC bola lokalizovaná do kraja Košice a tam do okresu Lučenec, správny je súčet 5235 hlasov, nie v štatistickej správe uvádzaný súčet 5234
- odchylka uvádzaného počtu hlasov pre KKS bola lokalizovaná taktiež do kraja Košice a okresu Lučenec, správny je súčet 6297 hlasov, nie uvádzaný súčet 6298
- odchylka uvádzaného počtu hlasov pre CSNS bola lokalizovaná do kraja Prešov a tam do okresu Medzilaborce, správny je súčet 320 hlasov, nie uvádzaný súčet 319
- odchylka uvádzaného počtu hlasov pre ČSDSD bola lokalizovaná taktiež do kraja Prešov a okresu Medzilaborce, správny je súčet 233 hlasov, nie v štatistickej správe uvádzaný súčet 234.

Údaje z Cenzu 1930 (v databáze pracovať bez riadka Bratislava, ale s riadkom Košice!)

Ukazovateľ	Počet	Porovnanie s publikovanými súčtami z Cenzu 1930
obyv30	3329793	ok, presne!
cs30	2345909	ok, presne!
rusi30	91079	ok, presne!
nemci30	147501	ok, presne!
madari30	571988	ok, presne!
zidia30	65385	ok, presne!
ina30	32327	ok, presne!
cudzin30	75604	ok, presne!
rkat30	2384355	ok, presne!
gkat30	213721	ok, presne!
evav30	400258	ok, presne!
reform30	145829	ok, presne!
izrael30	136737	ok, presne!
inebez30	48893	ok, presne! Súčet 48893 je ale ok ako súčet "iné a neznáme vyznanie" + "bez vyznania" + "iné evanjelické než evav a reformované" (takých „iných evanjelikov“ bolo 9813)

Všetky odchylky som skontroloval, databáza je tu v poriadku, chyby vznikli v štatistike historicky, zlými spočítaniami údajov z obcí. Podrobnosti kontroly nasledujú.

Najväčšia odchylka počtov hlasov pre politickú stranu sa týka hlasov pre ps35_4, KSČ. Kontrola na úrovni krajov (medzisúčty z obcí z databázy porovnávané s krajskými súčtami v pôvodnej štatistickej správe i v spomínanej prehľadovej publikácii Štatistického úradu SR “Voľby do zákonodarných orgánov na území Slovenska 1920 – 2006”) ukázala, že v piatich volebných krajoch nedochádza k žiadnej odchylke. V zostávajúcich dvoch krajoch sa odchylka objavila: v kraji Prešovskom predstavovala rozdiel 24 hlasov a v kraji Turčiansky Svätý Martin 7 hlasov (prevýšenia boli na strane printových sumárov v pôvodnej štatistickej správy, ako aj v prehľadovej publikácii ŠÚ SR). Preto som v týchto krajoch začal kontrolovať všetky okresné súčty. V kraji Prešovskom sa v tomto prípade našli odchylky v súčtoch za okresy Vranov nad Topľou (odchylka medzi rozdielnymi sumármi je 22 hlasov) a Snina (rozdiel 2 hlasy). V týchto dvoch okresoch kraja bolo potom treba skontrolovať údaje za všetky obce a ich súčty. V pôvodnej štatistickej správe i v prehľadovej publikácii ŠÚ SR boli údaje za obce okresu Vranov n. Topľou nesprávne spočítané a zapísané ako sumár 995, zatiaľ čo súčet z tých istých údajov v našej databáze je správne 973 hlasov pre KSČ. Nesprávny súčet 995 hlasov za okres bol potom prenesený do vyšších sumárov. Obdobne dopadla kontrola za okres Snina (v kraji Prešovskom): súčet z elektronickej databázy 1048 hlasov vyšiel ako správny, zatiaľ čo sumáre v pôvodnej štatistickej správe i v prehľadovej publikácii ŠÚ SR obsahujú nesprávny súčet 1050 hlasov. Obdobne som postupoval aj pri preverovaní odchylky v kraji Turčiansky Svätý Martin. Spomínaná odchylka 7 hlasov bola lokalizovaná v okrese Trenčín. Prepočet hlasov za obce tohto okresu ukázal správnosť výpočtu z elektronickej databázy a nesprávny súčet publikovaný tak v pôvodnej štatistickej správe, ako aj v neskoršej prehľadovej publikácii ŠÚ SR, ktorý sa preniesol aj do súčtov za kraje a za Slovensko / Československo.

Voľby 1935 (v databáze pracovať aj s riadkom Bratislava, aj s riadkom Košice!)

Politická strana	Značka	Počet platných hlasov podľa		Diferencia
		databázy	pôvodnej štatist. správy i knihy ŠÚ SR	
pph35		1625549	1625549	0
ps35_1	RSZML	286739	286739	0
ps35_2	ČSDSD	184389	184389	0
ps35_3	ČSNS	51935	51930	+5 (je to OK, výpočet z databázy dáva správny výsledok)
ps35_4	KSČ	210754	210785	-31 (je to OK, výpočet z databázy dáva správny výsledok)

ps35_5	ČSL	37510	37489	+21 (je to OK, výpočet z databázy dáva správny výsledok)
ps35_6	DSDAP	5409	5409	0
ps35_7	AB	489631	489641	-10 (je to OK, výpočet z databázy dáva správny výsledok)
ps35_8	BdL	255	255	0
ps35_10	ČSŽOSS	42002	41996	+6 (je to OK, výpočet z databázy dáva správny výsledok)
ps35_11	KKSMNSW	230708	230713	-5 (je to OK, výpočet z databázy dáva správny výsledok)
ps35_12	SDP	27558	27558	0
ps35_13	NOF	32609	32609	0
ps35_15	HSD	546	546	0
ps35_16	NárSj	25489	25490	-1 (je to OK, výpočet z databázy dáva správny výsledok)

Obdobný postup bol uplatnený taktiež pri preverovaní ostatných odchylok týkajúcich sa volieb 1935. Aj v týchto všetkých prípadoch boli správnymi údaje z elektronickej databázy. Chyby - až na jednu - sa ukázali byť dôsledkom chýb v spočítaniach údajov za niektoré okresy, ktoré sa udiali v pôvodnej štatistickej správe a neskôr boli prevzaté aj do ďalších printových dokumentov volebnej štatistiky.

- odchyľky uvádzaných hlasov pre ČSNS existujú v kraji Nové Zámky - okres Galanta (správny je súčet 282 hlasov), v kraji Turčiansky Svätý Martin - okres Trenčín (správny súčet 808), ako aj v kraji Prešov – okresy Snina (súčet 153) a Vranov nad Topľou (súčet 81)
- odchyľky uvádzaných hlasov pre ČSL existujú v kraji Turčiansky Svätý Martin – okres Trenčín (správny je súčet 1472) a v kraji Prešov – okres Vranov nad Topľou (správny súčet 471)
- odchyľky uvádzaných hlasov pre Autonomistický blok existujú v kraji Prešov – okres Sobrance (správny je súčet 2854)
- odchyľky uvádzaných hlasov pre ČSŽOSS (Živnosten.) existujú v kraji Turčiansky Svätý Martin – okresy Turčiansky Svätý Martin (správny je súčet 849) a Trenčín (súčet hlasov 1102)
- odchyľky uvádzaných hlasov pre KKS existujú v kraji Turčiansky Svätý Martin – okres Turčiansky Svätý Martin (správny je súčet 442), ako aj v kraji Prešov – okresy Sobrance (správny súčet 2441) a Vranov nad Topľou (súčet 59).

Posledná odchyľka sa vzťahuje na NárSj, bola lokalizovaná do volebného kraja Prešov, okres Vranov nad Topľou. Táto odchyľka nevznikla v dôsledku chyby v spočítaní, ale ako “diktovacía chyba” či “chyba prenosu”: správny počet 397 hlasov bol uvedený ako okresný súčet za obce okresu, ale do krajskej tabuľky s údajmi za okresy bol prenesený chybné, totiž ako

počet 398 hlasov a v tejto podobe postupoval aj vyššie. Sumár z databázy je teda taktiež v tomto prípade správny.

Voľby 1946 (v databáze pracovať aj s riadkom Bratislava, aj s riadkom Košice)

Ukazovateľ, strana	Značka	Počet	Porovnanie so súčtami (A) v pôvodnej štatistickej správe a s údajmi (B) v prehľadovej publikácii Štatistického úradu SR
pph46		1612216	ok, presne ako v (A)! Ale v (B) je sumár o 17 menší
ps46_1	Spráce	50079	ok, presne ako v (A)! Ale v (B) je sumár o 8 väčší
ps46_2	DS	999622	ok, presne ako v (A)! Ale v (B) je sumár o 28 väčší
ps46_3	KSS	489596	ok, presne ako v (A)! Ale v (B) je sumár o 33 menší
ps46_4	Sslob	60195	ok, presne ako v (A) i v (B)
empty46	prázdne	12724	ok, presne ako v (A)! Ale v (B) je sumár o 20 menší

Poznámka: Moje súčty sú v úplnej zhode s pôvodnou štatistickou správou, od nej trochu odlišné údaje boli uverejnené v prehľadovej publikácii ŠÚ SR

Obyvateľstvo 1991, 1996, 2001 (v databáze pracovať bez riadka Bratislava, ako aj bez riadka Košice!)

Ukazovateľ	Počet	Porovnanie s údajmi Štatistického úradu SR, rozdiel
obyv91	5273124	ŠÚ SR má o 1211 viac, v databáze sú predbežné výsledky
obyv97	5387650	0
obyv01	5379455	0
slovac01	4614854	0
madari01	520528	0
rom01	89920	0
rusini01	24201	0
ukraj01	10814	0
beznar01	54502	ŠÚ SR: iné + nezistené: 74518

Volby 1990 – 2006 (v databáze pracovať bez riadka Bratislava, ako aj bez riadka Košice!)

Volby, ukazovateľ, číslo strany	Značka	Počet hlasov podľa databázy	Porovnanie s údajmi ŠÚ SR, rozdiel
pzv90		3622650	0
pvo90		3455651	0
poo90		3451767	0
pph90		3377726	0
ps90_1	SSL	60041	0
ps90_2	DS	148567	0
ps90_3	ČSS	1166	0
ps90_5	VPN	991285	0
ps90_6	SB	3326	0
ps90_8	VDSPR	7023	0
ps90_10	KSČ	450855	0
ps90_11	SPV	85060	0
ps90_12	ESWMK	292636	0
ps90_13	ČSDF	515	0
ps90_14	DÚRS	24797	0
ps90_16	SNS	470984	0
ps90_17	KDH	648782	0
ps90_18	SZ	117871	0
ps90_19	HČSP	13417	0
ps90_21	SD	61401	0
pzv92		3770073	0
pvo92		3174436	0
poo92		3168307	0
pph92		3082696	0
ps92_4	HSD-SMS	3986	0
ps92_6	HZSP-SRÚ	2103	0
ps92_7	HZDS	1148625	0
ps92_8	SDĽ	453203	0
ps92_9	SPI	29818	0
ps92_11	HZOS	7169	0
ps92_12	SSL-SNZ	9414	0
ps92_16	SKDH	94162	0
ps92_20	MKM-EGY	228885	0
ps92_21	HSS	3411	0
ps92_23	SZ	33372	0

ps92_25	KDH	273945	0
ps92_26	ODÚ	124503	0
ps92_28	ZPR-RČS	10069	0
ps92_29	NALI	2500	0
ps92_30	SZS	66010	0
ps92_32	ROI	18343	0
ps92_34	SDSS	123426	0
ps92_35	KSS	23349	0
ps92_36	DS-ODS	102058	0
ps92_37	SNS	244527	0
ps92_39	SLS	9129	0
ps92_40	MPP-MOS	70689	0
pzv94		3876555	0
pvo94		2932669	0
poo94		2923265	0
pph94		2875458	0
ps94_01	HZPČS	30292	0
ps94_02	SD	7121	0
ps94_03	ZRS	211321	0
ps94_04	MK	292936	0
ps94_05	SP.VOLBA	299496	0
ps94_06	DÚ	246444	0
ps94_07	SPK	37929	0
ps94_08	ZPR-REP	1410	0
ps94_09	DS	98555	0
ps94_11	NS	38369	0
ps94_12	KSS	78419	0
ps94_13	ROISR	19542	0
ps94_14	SNS	155359	0
ps94_15	KDH	289987	0
ps94_16	HZDS-RSS	1005488	0
ps94_17	KSÚ	59217	0
ps94_18	RSDSS	3573	0
pzv98		4023191	0
pvo98		3389346	0
poo98		3385536	0
pph98		3359176	0
ps98_01	HZDS	907103	0
ps98_02	MĹHZP	6587	0
ps98_03	NaAS	3034	0
ps98_04	SMK	306623	0
ps98_05	NSK	16192	0
ps98_06	B-RRS	4391	0

ps98_07	SOP	269343	0
ps98_08	SDK	884497	0
ps98_09	SNS	304839	0
ps98_10	NIE	6232	0
ps98_11	SLS	9227	0
ps98_12	HTC	2515	0
ps98_13	SDL	492507	0
ps98_14	KSS	94015	0
ps98_15	JSP	3574	0
ps98_16	ZRS	43809	0
ps98_17	SNJ	4688	0
pzv02		4157802	0
pvo02		2913267	0
poo02		2909998	0
pph02		2875081	0
ps02_01	SZS	28365	0
ps02_02	SDKÚ	433953	0
ps02_03	SDPO	6716	0
ps02_04	SDL	39163	0
ps02_05	SMER	387100	0
ps02_06	HZDS	560691	0
ps02_07	OKS	9422	0
ps02_08	HZD	94324	0
ps02_09	ROMA	6234	0
ps02_10	KSS	181872	0
ps02_11	SMK	321069	0
ps02_12	KDH	237202	0
ps02_14	LS	763	0
ps02_15	ZRS	15755	0
ps02_16	LB	6441	0
ps02_17	ANO	230309	0
ps02_18	B-RRS	2818	0
ps02_19	ŽaR	12646	0
ps02_20	SDA	51649	0
ps02_21	SNJ	4548	0
ps02_22	NOSNP	26205	0
ps02_23	SNS	95633	0
ps02_24	ROSA	8699	0
ps02_25	ROISR	8420	0
ps02_26	P SNS	105084	0

pzv06		4272517	0
pzucast		2335917	0
zcudziny		3427	0
osobne		2329852	0
pph06		2303139	0
ps06_01	ĽB	9174	0
ps06_02	SOS	2498	0
ps06_03	Misia 21	2523	0
ps06_04	SDĽ	2906	0
ps06_05	ZRS	6864	0
ps06_06	KDH	191443	0
ps06_07	SLNKO	4016	0
ps06_08	ANO	32775	0
ps06_09	HZS	14728	0
ps06_10	SMK	269111	0
ps06_11	SF	79963	0
ps06_12	OKS	6262	0
ps06_13	PS	3118	0
ps06_14	ĽS-HZDS	202540	0
ps06_15	ASV	3160	0
ps06_16	KSS	89418	0
ps06_17	SĽS	3815	0
ps06_18	SDKÚ-DS	422815	0
ps06_19	SMER	671185	0
ps06_20	SNS	270230	0
ps06_21	NÁDEJ	14595	0

Kontrola zachovania “riadkovej identity” obcí v databáze

Databáza obsahuje 3627 takých riadkov, z ktorých každý (až na spomenuté výnimky) predstavuje jednu obec. V 280 stĺpcoch sú potom sledované premenné z obdobia 1929 – 2006. Podmienkou použiteľnosti je, že údaje z rôznych období týkajúce sa tej-ktorej jednej obce nebudú riadkovo posunuté, teda že sa udržia v danom jednom riadku. Databáza vznikala tak, že sa k dátam za určité obdobie pridávali údaje za ďalšie a ďalšie obdobia. Problémy so správnym priradením boli v podstate tri: problém rôzneho pomenovania (teda premenovania) mnohých obcí, problém administratívnych zmien (najmä zlučovania a odčleňovania obcí), ako aj technický problém ďalšieho a ďalšieho súladného “zoradenia” dvoch súborov údajov: súboru so vzorovým poradím obcí a súboru práve priradenému, s viac či menej odlišným poradím obcí. Pravdepodobnosť chýb bola značná. Kontrola sa uskutočňovala priebežne a opakovane, pri každom novom kroku a zaberala veľmi mnoho času. Uplatnili sme ju však aj pri záverečnom testovaní databázy. Kontrola stĺpcových súčtov, ktorú sme prezentovali trochu vyššie, je dôležitá, nemusí však odhaliť riadkové posuny, keď stĺpec obsahuje všetky údaje, len v odlišnom poradí. Väčšmi pomáha kontrola medzisúčtov za kraje či okresy a túto kontrolu sme uplatnili a o

niečo vyššie sme ju aj prezentovali. Na záver sme však urobili ešte jednu kontrolu: vybrali sme si 37 obcí, teda 1 % z počtu obcí v našej databáze a v každej z týchto obcí sme skontrolovali vždy jeden alebo viac údajov zo všetkých období (názov / názvy obce v rôznom období, príslušnosť k okresu a kraju v rôznom období, volebné výsledky 1929, údaje zo sčítania ľudí 1930, výsledky volieb v rokoch 1935 a 1946, výsledky volieb do SNR v rokoch 1990 a 1992, údaje z cenzov 1991 a 2001, ako aj výsledky volieb 1994 až 2006 do NR SR). Pracne sme znovu porovnávali údaje z databázy s pôvodnými zdrojmi, ktoré boli k dispozícii najčastejšie v tlačenej podobe. Ani pri jednej z týchto 37 kontrolovaných obcí nedošlo k narušeniu ich “riadkovej celistvosti”, teda k ničivému “riadkovému premiešaniu” časti údajov s údajmi za iné obce. Záverečná kontrola menšieho počtu obcí v tomto zmysle posilnila pravdepodobnosť spoľahlivosti databázy (aj) z tohto hľadiska.

Podakovania

Väčšia časť údajov je z obdobia po roku 1989. Zväčša sú dnes voľne prístupné na stránke Štatistického úradu SR. Ja som osobitne **vdáčný Štatistickému úradu SR** a v ňom najmä **Ing. Márii Šímovej** z oddelenia volebnej štatistiky za dlhoročnú ústretovosť, ktorá mi uľahčila spájať výsledky z jednotlivých volieb do širšej databázy, ako aj za poskytnutie samotných dát za obce Slovenska v časoch, kedy ešte ich zverejňovanie nedosiahlo dnešné rozmery. Ing. Šímovú som tiež neraz požiadal o vysvetlenie niektorých nejasností a vždy som od nej dostal rýchlu a dobrú odpoveď.

Ešte pred približne piatimi – šiestimi rokmi som bol presvedčený, že už jednoducho neexistuje žiaden historický záznam volebných výsledkov v I. ČSR za obce Československa, a preto sme odsúdení analyzovať štatistické výsledky nanajvýš za regióny (kraje, okresy), ktoré možno v archívoch vyhľadať. Moje skoršie pátranie som najprv rezignovane zanechal, neskôr som ho obnovil v podobe kladenia otázok viacerým ľuďom a inštitúciám. Jednu možnosť spomenul kolega **RNDr. Tomáš Kostecký, CSc.** z pražského Sociologického ústavu AV ČR a práve táto možnosť potom vyšla. Z **Národného archivu ČR v Prahe** som dostal nečakanú, krátku a skvelú odpoveď: “áno, historické štatistické publikácie s týmito údajmi máme, prídte!” Tak som sa dostal k výsledkom za obce vo voľbách 1929, 1935, ako aj 1946 a tým dostala myšlienka databázy iný, historický rozmer (ale prudko vzrástli aj komplikácie spôsobené historickými posunmi v administratívnej identite obcí a masívnym povojnovým premenovávaním obcí). I pre mňa sa odvtedy projekt zmenil zo skôr sociologicko-technickej úlohy na akúsi kultúrnu a historickú výzvu. Národnému archivu ČR v Prahe patrí moja poklona, že skvele splnil to, čo je jeho úlohou: zachoval unikátne údaje, urobil ich vyhľadateľnými a pre mňa komfortnými spôsobmi mi ich dal k dispozícii. V priebehu niekoľkých rokov som v Národnom archivu ČR

komunikoval s viacerými pracovníčkami a pracovníkmi a ich odborný i ľudský prístup bol pre mňa mimoriadne produktívny i povzbudzujúci. Za celý čas som nemal ani jednu “rušivú skúsenosť”. Som preto vďačný celej inštitúcii i mnohým pracovníčkam a pracovníkom. Nemôžem menovať všetkých, osobitne ale chcem poďakovať pani Jane Novákovej. Chcem ešte spomenúť jeden moment. V našej komunikácii s Národným archívom ČR som niekoľkokrát spomenul aj termín, ktorý som si sám uložil pre dokončenie databázy. Jeden termín za druhým sa však pribížil I prešiel a moja úloha hotová nebola. Ako sa človek do nej ponáral, vyžadovala si viac a viac času - navyše boli tiež dlhé mesiace, kedy som robil len iné úlohy - také, ktoré boli termínované aj inštitucionálne alebo zmluvne a boli tvrdšie vymáhané. Som preto taktiež rád, že kvôli tomuto “odkladanému dokončeniu” ľudia z Národného archivu ČR v Prahe nadomnou (azda) “nezlomili palicu”.

Historické výsledky volieb v rokoch 1929, 1935 a 1946 (ako aj výsledky Sčítania ľudí v roku 1930) boli k dispozícii – pochopiteľne – iba vo vytlačenej podobe. Previesť tlačené údaje do podoby elektronickej sa dá urobiť prepisom, ale časová náročnosť takej úlohy by bola obrovská a riziko chybovosti značné. Podarilo sa nájsť lepšie riešenie: program OCR (Optical Character Recognition) umožňuje prenos tlačených údajov do podoby elektronických údajov v excelovských tabuľkách. Nerobí to bez problémov, vyžaduje od autora mnoho kontrolných prepočtov a vlastnými “optickými silami”, čiže očami vyhľadávanie chýb. Osobitne si program rád mýlil číslice 3 a 8, čo sa mu ani nečudujem. Žiaľ, v historických štatistických výsledkoch sa priebežne vyskytovali tak číslice “3”, ako aj “8” a po čase som sa s tým zmieril a tešil som sa, že sám s mojimi očami zostávam potrebným doplnkom skvelého programu OCR. Skvelého preto, že napriek jeho nedokonalosti bola pomoc tohto programu mimoriadne produktívna a veľmi zrýchlila moju pomalú, ale vytrvalú prácu, uľahčila kontrolu a v konečnom výsledku umožnila značnú spoľahlivosť príslušnej časti databázy. Preto som vďačný niektorým ľuďom, že mi vo veci prenosu printových údajov do elektronickej podoby veľmi pomohli: kolega **Ing. et Mgr. Miloslav Bahna** túto technickú možnosť našiel a pre moju úlohu vyskúšal. **Jarmila Štrbavá**, tiež zo Sociologického ústavu SAV, potom previedla celé “more údajov” z uvedených troch volieb do elektronickej podoby, čím mi značne pomohla, posunula ma rovno do fázy kontroly a vyhľadávania čítacích chýb. Obidvom patrí moje poďakovanie.

Databáza bola v priebehu nemálo rokov vytvorená z väčšej časti mimo akéhokoľvek grantu a len z menšej časti v rámci projektu (v rokoch 2006 – 2008 a v projekte, kde mala iba vedľajšiu závažnosť), ktorý využíval podporu zo strany agentúry VEGA.

Podmienky používania databázy a spôsob citovania

Autor túto databázu dáva k dispozícii verejnosti. V Slovenskom archive sociálnych dát – na adrese http://sasd.sav.sk/sk/data_katalog.php - ju možno získať k prezeraniu či k analýzám po vyplnení kontaktných údajov záujemcom. Nedovoľuje sa ďalšie odovzdávanie databázy do rúk iných. Požaduje sa dôsledné citovanie zdroja.

Spôsob citovania zdroja:

Krivý, V.: Výsledky volieb 1929 – 2006 za obce na Slovensku,
http://sasd.sav.sk/sk/data_katalog.php

Autor databázy nezodpovedá za jej nesprávne použitie inými používateľmi.

Zámery rozvoja databázy do blízkej budúcnosti

V najbližšej budúcnosti sa pokúsim o tri veci:

1. Precizovať údaje o počtoch obyvateľov v roku 1991 (dosiaľ ide o údaje predbežné)
2. Napísať a zverejniť tieto vysvetlenia v angličtine
3. Doplniť databázu o výsledky parlamentných volieb v roku 2010

Uvítam, ak mi dáte vedieť aké sú Vaše pozitívne či negatívne skúsenosti s používaním databázy, na aké komplikácie, prípadne chyby ste narazili. Pokúsim sa v dohľadnom čase reagovať. Prosím pritom o porozumenie, na celý projekt nemám žiaden grant, ale niečo dokážem urobiť po večeroch a vo voľné dni. Vaše reakcie môžete poselať na moju adresu Vladimír Krivý, Sociologický ústav SAV, Klemensova 19, 813 64 Bratislava, Slovensko, e-mail vladimir.krivy@savba.sk, prípadne na adresu Slovenského archívu sociálnych dát <http://sasd.sav.sk/sk/>. Vopred ďakujem!

Bratislava, marec 2010

PhDr. Vladimír Krivý, CSc.

autor databázy

verzia databázy: db25032010